

EESTI PÄEVA- LEHT

ESTNISK DAGBLADET

Reedel, 2. mail 1975
Nr. 33 (4023)

17. aastakäik

Balti aktsioon ka USA senatis UUS ESILDIS

WASHINGTON (VES) – Senini on USA kongressi esindajatekojas 67 rahva-saadikut Balti küsimuses esitanud identseid resolutsioone, mis taotleavad, et USA ei tunnustaks N. Liidu anneksiooni Balti riikides. Aktsioon algas ka senatis, kus senaator Carl T. Curtis esitas sisult sarnaneva resolutsiooni, mis läks senati väliskomisjonile seiskukoha võtmiseks.

Senaator Curtisse esildises üteldakse:

S. Con. Res. 29 – Kuna koim Balti riiki Eesti, Läti ja Leedu on Nõukogude Liidu poolt seadusevastaselt okupeeritud II maailmasõjast saadik, ja

Kuna Nõukogude Liit püüab Euroopa Julgeoleku Konverentsil saavutada tunnustust nende riikide annekteerimisele, ja

Kuna Ühendriikide delegatsioon Euroopa Julgeoleku Konverentsil ei peaks nõustuma tunnustamast nende riikide vägivaldset vallutamist Nõukogude Liidu poolt, sellega seoses

Olgu otsustatud Senati poolt (Esindajatekoja kaasno-

stumisel), et Kongressi seisu-koht on, et Ühendriikide delegatsiooni Euroopa Julgeoleku Konverentsil ei pea nõustuma, et Euroopa Julgeoleku Konverents tunnustaks Eesti, Läti ja Leedu annekteerimist Nõukogude Liidu poolt, ja et Ühendriikide poliitikaks peaks jääma mitte mingil viisil tunnustada Balti riikide annekteerimist Nõukogude Liidu poolt.

Oma sõnavõtus senaator Curtis ütles ettepaneku põhjendamiseks:

Täna ma esitan resolutsiooni, mis kutsub üles taaskinnitama põhimõtet, et vabadus on inimkonna vääramatu õigus. Järg lk. 11

AUTOPARV SOOMEST EESTISSE?

N. Liidu merendusminister Anatoli Tregubov seletas Stockholm – külastusel rootsi ajakirjandusele, et Helsingi – Tallinna autoparveühendus olevat küll all, kuid olevat veel vara ütelda, kas ühendus toime tuleb.

Need on peamiselt soomlased, kes autoparveühendusega tahaksid lühendada oma kaubaautode teed kontinentidele. Praegu sõidavad nad üle Rootsi.

Trugubov leidis, et N. Liidule oleks autoparveühendus ka turismile mõeldes huvitav, eriti olukorras, kus purjelaadid Tallinnas. Sellega ühenduses tehtavat maanteed korda.

Soomlased on N. Liiduga autoparveühenduse küsimuses Eestisse läbiraakimisi pidanud asjatult juba kümme aastat. N. Liit on põigelnud ja vastanud, et "teedevõrk ei ole veel korras". Kuid võrra purjelaadimise seoses teid ka väljaspool Tallinna ehitatakse, ei ole teada. Küll on aga avalik saladus, et olümpiakülised ei saa vabalt väljaspool Tallinnat reisida kehtivate keeldude tõttu.

Saatkonnamõrvarid saadeti valitsuse kirotsusega välja

Draama Lääne-Saksa suursaatkonnas Stockholmis sai oma finaali ööl vastu laupäeva, mil Rootsi valitsuse kirotsusega saadeti riigist välja neli terroristi. Neist oli üks, Hanna Krabbe niivõrd tõsiselt vigastatud, et teda raviv arst St. Eriku haiglas alguses keeldus teda välja andmast. Kuid pärast põhjalikku kontrolli ja valitsuse lubadust anda arstile kirjalik tõend vastutuse enda peale võtmise kohta, toimetati Hanna Krabbe kiirabiautos lennuväljale. Maandumine toimus Hamburgis, kus Krabbe viidi tugeva eskorti saatel haiglasse. Teised terroristid jätkasid teekonda Kölni.

Kuid üks Baader-Meinhofi jõugu liikmetest on praegugi veel Stockholmis haiglas, kuma tema vigastused olid üllrasked ega võimaldanud transporti.

Kuigi haigla on tugeva po-

litseivalve all, kardetakse sellegipoolest, et Baader-Meinhofi liikmed võivad teha katset teda vabastada. Nimelt on liikumas kuulused, et just see terrorist, Siegfried Hauser juhtis kogu suursaatkonna operatsiooni.

Kuues terrorist sai plahvatus tagajärjel surma. Algu- ses oletati, et ta sooritas enesetapu, kuid hiljem selgus, et surmavaid peavigastusi tekitasid küll, seega mitte pist- tolikuul.

Kokku nõudis draama Lää- ne-Saksa suursaatkonnas kolm inimohvrit. Saatkonna personalist tulistati surnuks sõjaväeatashee Andreas von Mirbach, kes muuseasi oli sündinud Riias ja kaubandu- satashee Heinz Hillegaart.

Haavata sai terve rida saatkonnaametnikke, neist kaks tõsiselt. Kuid ka terve rida politseisid sai klaaskil- dudest vigastusi, üks neist

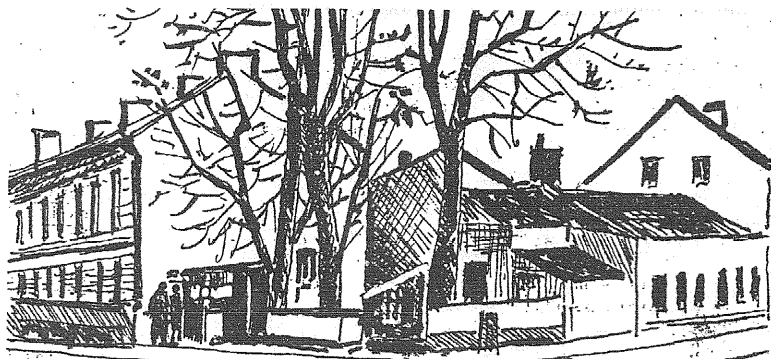
niivõrd raskelt, et arstid kahtlevad, kas tema nägemist suudetakse täielikult taasta- da.

Draama algas kolmveerand kaksteist möödunud nelja- päeval, mil terroristid tung- isid saatkonda. Ähvardades personali relvadega okupeeri- ti saatkonna kolmas korrus.

12 isikut, nende hulgas suursaadik ise võeti pant- vangi, ülejäänud õnnestus põgeneda. Politsei tungis sis- se alumisele korrusele, mis- peale terroristid esitasid oma nõude: Bonn peab vabastama 26 Baader-Meinhofi jõugu lii- get.

Vastasel korral hakatakse pantvange surnuks tulistama, üks tunnis. Ja sõjaväeatas- heed tulistatigi surmavalt, tund aega pärast laske visi- ta treppidest alla. Atashee suri paar rundi hiljem hai- glas.

Järg lk. 11

Lõuna-Rootsi Eesti Maja ehitustekompleks. Vasakul peahoone, paremal kõrvalhoone, kuhu tuleb suur saal. (Olev Mikiveri joonistus)

Lundi Eesti Maja vajab kapitali ja ümberehitajaid

Lund (EPL). – Alates 1. märtsist kuulub Lundis, Gråbröder nr. 1 kinnisvara kahe maja ja krundi näl A/S Lõuna-Rootsi Eesti Majale. Ostusumma kr. 200 000 tasuti Lundi linnale 3. märtsil. Nüüd kutsus EM juhatus 13. skp. kõiki aktsiate omanikke tutvuma ostetud kinnisvaraga, kellelele kohapeal andsid seletusi EM toimkonna liikmed. Koos oli 80-ne inimese ümber, kellelele hiljem Eesti Maja juba valmisrenoveeritud ruumes pakuti kohvi. See oli esmaskordne suurem kokkutulek oma maja katuse all. Ees aga seisab palju tööd mitmesu- giste ümberehitamise näol, milleks Eesti Maja vajab kaasmaalaste kaasabi.

Praegused ehitused kahe maja näl Eesti Maja krundil S:t Petri Kyrkogatan nr. 17 ja Bytaregatan nurgal on haruldaseid sobivad oma asu- kohalt südalinna ja suuru- selt. Aga see on alles alguseks töödele sobivate ruumide saamiseks Eesti Maja tarve- teks nii, nagu see planeeritud arhitekt Gustav Kunnose poolt ja leidnud üldist heakskiitu.

Seesmisel korrustustööd ja teatavad ümber- ning juur- deehitused on vajalikud. Need võimaldavad meil kõigi käte külge panemist kas tööde, hea nõu või rahade näol. JÄRG 11

EPL VÄGIVALD

Reedel, 2. mail 1975

Kahekümnes sajand on kujunenud vägivalda-sajandiks, kuigi selle alguses arvati, et see viib inimkonna vastu vabadusele ja demokraatiale. President Wilsoni poolt lanseeritud rahvaste enesemääramise printsiip ja humanised ideed suubusid lõppelülpuks Teise maailmasõja alguseks juba vägivaldarezhimidesse, kes ei hoolinud ei inimõigustest ega rahvaste vabadusest.

Hitler ja Stalin ning rida vähemaid diktaatoreid määrasid tooni. Kui siis selle sõja lõpul demokraatiad võitsid, siis läbis uus lootus maailma. Kuna aga demokraatiade võidupartneriks oli üks ohvriterikkamaid diktaatoreid, siis hoolitses juba see, et lootused lühtusid, et vabad Euroopa rahvad kaotasid oma sisesuvisuse ja et algas totalitaarsete ideede infiltratsioon. Võitnud demokraatiade ühis-kondades.

Ühtlasi on vägivald muutunud uueks rahvusvaheliseks poliitiliseks "keeleks", vähemalt keeleks, mida enim mõistetakse ja mis annab resultaat. Ja võibolla ongi just kogemused, et vägivald kannab positiivset vilja, kõiges süüdi.

Rootsil on viimastel aastatel tulnud mitmel korral seista rahvusvahelise terrori probleemide ees. Saatkondade okupatsioonid kuni saadikute mõrvamiseni välja, lennukikaa-perdamised ja nüüd draama Lääne-Saksa suursaatkonnas, mis rullus efektiivse kiirusega, nõudis ohvreid, kuid mitte sel määral kui oli karta. Rootsi peaminister oma kommentaar-sid pidas isegi kohaseks asja lahendamist kujutada "eduna", kuigi siin edust vaevalt saab juttu olla.

Tõenäoline on, et saksa vasaakarmustlaste terrorigrupp, meelitatuna valima atakiplat-siks just Rootsit teadmises, et siin suhtutakse sellistes as-jadesse rõhutatud human-su-sega ja et siin on demokraati-ku poliitiseivõimul vägagi väi-kesed võimalused üle lahtiste piiride sisse voolavate inimeste kontrollimiseks, siiski asjade käigus ise katoas närvid ja ei tegutsenud selle külma kaalu-tusega, mis oli ette nähtud: igas tunnis üks surm...

Rootsi poolele panus kujuneski rohkem sündinud fakti ette seaditult piirkonna piiramises, majade evakueerimises ja lõppfaasis terroriste püü-d-mises õhtul saatkonnahoone-st põgenemisel. Ja otsuseid, mis määrasid terroriste tegevust, ei tehtud Stockholmis Kantsel-leihoones, vaid eeskätt Bonni liidukantsleri kabinetis.

Ja siin läksid huvid lahk-u: Rootsi eesmärk oli säilitada inimelusid ja kiiresti terroris-tidest vabaneda, Saksamaa aga seis- sis valiku ees, kus Baader-Meinhof-i liiga vabadusse laskmine oleks tähendanud terrori jätkumist endises ulas-tuses. Kui selle väljajavaate ees otsustati mitte vastu tulla ter-roristidele, siis jäi oiet vii-mastel endil valida, kui palju pantvangidest tappa. Et see püüdis ainult kahega on lausa ime, mis on võimalik seletatav asjaoluga, et grupp koosnes n.ö. algajatest.

Kartes, et maale tulnud ter-rorigrupi tabamata liikmed võiksid toime tulla uute akt-

sioonidega tabatute vabasta-miseks, kiirustas valitsus vii-maste väljajamistega Lääne-Saksamaale. Viimaseil ei ole aga kaugeitki käes kõik Baader-Meinhof-i liiga liikmed ja Bonni probleemiks on jätkuvalt võimalused uuteks sündmus-teks Stockholm-tüübis. Eel-mine teatavasti oli Berliinis linnapeakandidaadi Lorentzi äraröövimine. Ühtlasi jääb aga Lääne-Saksamaa probleem ka teiste demokraatlike maade probleemiks, kus asuvad selle maa esindused.

Peaminister Palmel oli õigus, et demokraatlikus ühiskonnas on äärmiselt raske takistada sedaliki tegusid. Selle tõttu toimuvadki terroriaktid just demokraatlikes maades ja mit-te poliitiseirikides-diktatuuri-des. Demokraatlikes maades võitlevad vasakäärmuslased demokraatlike õiguste lipu all kõige vastu, mis puutub korra alahoidmist, kodanike ja riigi julgeoleku kindlustamist, sõ-javagi, poliitise, eriti aga kai-sepolitset, seisavat pidevat mustamistule all ja kuigi need organid on loodud demokraatia kaitsmiseks, siis kujutatakse neid avalikkusele kui ohtu demokraatiale.

Nende poolt, kellede enda ideoloogia on ohuks demokraa-tiale. Oli iseloomustav tähele-panna et TV üks vasakäärmu-slasena tuntud väliskommen-taatoreid saksa terrorigrupi aktsiooni puhul tegi järelduse, et terroriste vastu kehtesta-tud n.n. terroriste seadus tu-leb kaotada, kuna see ei ole suutnud terrorit ära hoida! Ometi suudeti mõni nädal va-rem jaapani terroriste takista-da. See seadus võimaldab tea-tavasti äärmuslikke liikumisi valve all hoida.

Paraku on selleks Rootsis puudunud küllaladased ressursid ja isegi sel määral, et teadete puhul Baader-Meinhof-i inimes-te Rootsi tulemisest, ei osutu-nud võimalikuks saatkonna rootsipoolse kaitse korralda-miseks. Rootsi saatkond Bonn-s sai viivitamatult efektiivse kaitse, mis siinsest vaatevink-list võis tunduda ülearusena ja on ka seda pärast terroriste-d kiirelt väljasaatmist.

Demokraatiat puudub ret-sept, kuidas kohelda vägivalda ja väljajäppimist, nagu see on välja kujunenud. Humanus kutsus järeleandmisele, teisel poolt aga ergutab terrori-gruppe uuele väljajäppimisele ja vägivaldale. Kaks riiki, USA ja Iisrael on konsekventselt keeldunud järeleandmest. Kuid nendes maades ei ole terrori-tegude arv olnud põrmugi vä-hem; kuna alati leidub äär-musgruppides fanaatikuid, kes on valmis oma elu ohverdama kui ettevõtte nurjub.

Kahtlemata otsivad aga ter-roristid oma tegevusarene sealt, kus on loota võimalikult suurt vastutulekut ja hu-maansust. Rootsil on see kuul-sus ja see teeb kahtlemata mu-ret ka edaspidi. Kujutagem vaid ette, et saatkonna-terro-ristid oleksid karistuse saanud rootsi kohtult ja paigutatud rootsi vanglasse, kus nad keh-tiva korra alusel varsti saanuks "vaba käigu" või koguni "lah-tise kriminaalhoolduse" — mis oleks edasi toimunud?

KLA

EEL KIRIK

STOCKHOLM: Jakobis 4/5 kl. 14 peajumalat., õp. Raidur, oreil H. Kiisk, armulaud, laulur. 8/5 Taa-vaminemise püha peajumalat. kl. 14, kog. õp., oreil H. Kiisk, laulur. Emadepäeva jumalat. Jakobis 11/5 kl. 14, kog. õp., oreil H. Kiisk, laulehed. Pärast kirikukohvi Malmtoorgsg. 5. Osavõttust teatada tel. 21 32 77.

GÖTEBORG: Kristlines emadepäeva jumalat. 11/5 kl. 14, õp. Kool, oreil PG Strömberg, laulehed.

GÖTEBORG: St. Paulis emadepäeva jumalat. 11/5 kl. 14, õp. Wilund, solist Ann-Christin Wilund, oreil L. Lindblom, laulehed. Pärast kog. majas Stockholm. 14/16 koosviibimine kohvilauas. Esineb dr. Sörg teadusliku loenguga.

HALMSTAD: Olaus Petris emadepäeva jumalat. 10/5 kl. 14, õp. Kool, oreil B. Ström, laulehed.

NORRKPÖING: Matteuses emadepäeva jumalat. 4/5 kl. 14, õp. kand. Vaga, oreil H. Piirimets, laulehed.

EESTI AP. ÕIG. KIRIK

GÖTEBORG: Guldhedeni ortodoksikirik. Täevaminemise pühäl 8/5 kl. 11 jumalat., praost Raag.

VABAKIRIKUD

STOCKHOLM: Eesti Nelipühil Kirik, Bravallag. 11, pühapäeva-kool 4/5 kl. 10, kl. 11 jumalat., N. Kõrm, Allan Laur, koor ja kvartett. Täevaminemise pühäl 8/5 palve- ja paastupäev. Kl. 11 jumalat., H. Laur, koor, kvartett.

STOCKHOLM: Norrmalmi Bapt.-Kirik, Norrtullsg. 37, jumalat, 4/5 kl. 14, A. Valm. Pärast Kristuse surma mälestamine, O. Loogna.

ALLINGSÅS: KFUM, Östra Kyrkog. 8, üle tänavä riigikiriku vastas, jumalat. 8/5 kl. 11, tunnis-tavad Göteborgi Smyrna eesti kog. liikmed, lauljad mängijad, kirikukohvi.

GÖTEBORG: Smyrna, Parkg. 1 jumalat. 3/5 kl. 14 pühil ja palvet. A. Müller, 4/5 kl. 17 (muudetud aeg suvekuudeks), 8/5 kl. 19.30 väljasoit Allingsåsi. 11/5 kl. 17 nelipühade jumalat. 17/5 kl. 18 Smyrna, 18/5 kl. 11 ja 16 samuti 19/5 kl. 11 ja kl. 16 Linnä kirikus, Linnagatan 35.

GÖTEBORG: KFUM, Parkg. 11 jumalat. 4/5 kl. 11, Kristuse surma mälestamine, H. Nyman. 8/5 kl. 11 jumalat, kohalikud vennad.

Rootslased laulsid eesti keeles

GÖTEBORG (EPL) — Laupäev, 19. aprillil toimus Göteborgi Toomkirikus suur kirikukontsert, mis oli korraldatud seoses Göteborgi Alimäna Kõrfoorbandi 50 a. juubeliga.

Kava koosnes üheteistkümnest helitööst ja selle lõpunumbriks oli Rudolf Tobiasse "Largo" (eestlastele tuntud tiitliga "Eks teie tea") ja see esitati 200 laulja poolt eesti keeles. Kavalehel üteldakse: "Eestlaste Rudolf Tobiasse "Largo" esitatakse originaalkeeles."

Kuidas selline haruldane seik toime sai? küsime Harry Truustilt, kes Kõrfoorbandi juubelikirikukontserdist kuulajana osa võttis.

Harry Truus vastab: — Omal ajal, kui juhatasin Norrby-koori, õpetasin koorile ära ka Tobiasse "Eks teie tea". Me laulsime seda paaril korral kirikus, kord ka ühiselt Göteborgi Eesti Segakooriga. Norrby-koori lauljad olid selle laulimise eesti keeles väga huvitatud, õppisid teksti korralikult selgeks ja hääldasid peaaegu nagu eestlased. Kuna nüüdsel kirikukontserdil ka Norrby-koor ühendkooris kaasa laulis, siis võib ju arvata, et "Eks teie tea" laulmine eesti keeles oli Norrbykoori poolt inspireeritud. Suure ühendkoori esitamiselt koostööd orkestritega kõlas "Eks teie tea" väga võimsalt. (EPL/MR)

Laulupäeva büroo NORRKÖPINGIS

Võime jälle kord kinnitada — ja seda rahvusliku uhkusega — et laulupäevad on olnud ja jäävad eestlaste suurimaiks ühistunde alahoidjaks ja eestilise omapära jõuallikateks.

Seda võime taas kogeda ka 31. mail Norrköpingis toimuva laulupäeva ettevalmistamise käigus, mille tõenduseks on ülemaaline teie informatsiooni nõutamine laulupäeva kohta.

Et juba ette võida rahuldada laulupäeva külaliste mitmesuguseid soovide ja teha informatsiooni hankimist kõigile kättesaadavaks on Laulupäeva Toimkond avanud Norrköpingi Eesti Kodu (postiaadr.: Vattengränd 7, 602 22 Norrköping) laulupäeva büro, mis on avatud alates 1. maist iga päev.

kaasa arvatud ka pühapäevad, kella 10.00 — 18.00 Tel. 011/13 94 40.

Büroo kinni lõkudused telefonid: 011/18 39 20 (Äro), 011/16 44 81 (Avatare). Büroos võetakse vastu ettevalmistamise järgnevat koosviibimist osovõtjaid ning vahendatakse hotelliruumi.

Pääsmete hinnad: laulupäeva kontserdile Kr. 15.—, kirikukontserdile Kr. 5.— ja õhtusele koosviibimisele: õhtusöögiaga Kr. 45.—, kohvilauas Kr. 18.—.

Koosviibimist osavõtu viimaseks registreerimise tähtpäevaks on 15. mai. Kõik rahaliselt üheaad-sed sisse maksta postiro kontole nr. 51 13 83 - 2 "Eestniska Hemmet".

Laulupäeva Toimkond

Kohalik elu

GÖTEBORG

Kooli kevadpidu

Eeloleval pühapäeval, 4. mail toimub Göteborgi Eesti Algkooli kevadpidu, kus tähistatakse ka emadepäeva, nagu see on traditsiooniks kujunenud, ja seekord ka G. E. Algkooli 15-aastast tegevust.

Pidu algab emadepäeva osaga ja juhataakse sisse koolijuhataja Eero Tarjuse lühida sõnavõttuga ja koraali laulmisega. Emadepäevakõne peab fil. mag. Helgi Laussen. Järgneb emade austamine illedaga ja samal ajal "Ema südame" laulmine. Siis on kavad õpilaste ettekanded: deklamatsioonid, klaverimängud, laulud õpilaskoorilt j.m.

Kava teise osa alguses esinevad E. K. Göteborgi mängukooli lapsed lühikeses näitemänguga. Pärast seda toimub algkooli III-IV kl. õpilaste näitemisel Arvi Moori kolmepäädine noortenäidend "Pääsuks". Näitejuht: Eero Tarjus, lavapilt: Arnold Sirkel, rüetlus: Inge Tartu ja Maria Tarjus.

Muude ettevõtmiste hulka kuuluvad: einelaud, loteril ja tombola.

Kevadpeo algus kell 16.00. Koht: Gamléstadeni Medborgarhus, Brahegatan 11 (tramm nr. 7, SKF-peatus).

UPPSALA

Pensionäride kokkutulekud

Uppsala Eesti pensionäride kokkutulekud toimuvad Eesti Kodu, Geijergatan 12 algusega kl. 15. 6. mail esineb ettekandega M. Martsoo teemal "Sõjajärgsed elarnusi, teine osa". 13. mail kevadhooaja lõppkoosviibimine.

Shelepini langus

Endline N Vene KGB ülem, praegune ametiühingute peamees A. Shelepini, kes oma positsioonide tõttu kuulus ka kõrvõlmas poliitbüroo koosseisu, tagandati sellelt kohalt. Ta oli poliitbüroos noorimaks liikmeks.

A Shelepini tegi hiljuti reisi Londoni sealsete ametiühingute külalisena. Sena toimusid sel puhul suured protestidemonstratsioonid, mis olid suunatud eriti tema kui endise KGB ülem vastu. Shelepini kartis demonstrante isegi nihverd, et lasi end ametiühingute majja viia tagaukse kaudu.

EESTI PÄEVALEHT

Eestniska Dagbladet

Peatoimetaja Juhan Kokia

Vastutav väljaandja

(ansv. utg.)

Arvi Moor

Toimetuse ja talituse:

EESTI MAJAS Stockholmis:

Wallingatan 32, 1 tr.

Postiaadress: Bex 667

101 29 Stockholm i

Telefon 21 84 46

Toimetaja Eskilstuna Jüri Aus

Aadr. Eesti Päevaleht, Box 120,

631 02 Eskilstuna, tel. 016/14 77 72

Tellimispostigiro nr. 15 67 70-0

Kuulutustarvete postigiro 60 59 00-0

Eesti Päevaleht, Förlags AB,

Stockholm

Tellimishinnad:

Aasta kr. 187.—

Termin (4 kuud) kr. 68.—

Kuu kr. 18.—

Väljaandja EESTI PÄEVALEHT

FÖRLAGS AB

Trükkija: Eskilstuna-Kurirens

Tryckeri AB Eskilstuna 1975

A/S EESTI MAJA PEAKOOSOLEK

A/S Eesti Maja korraline peakoosolek toimub reedel, 23. mail 1975 kell 18.00 Eesti Majas, Wallingatan 34, 1. Stockholmis.

Päevakorras: 1) Koosoleku avamine (ja rakendus, 2) Hääleõiguslikkuse kontrolli, 3) Koosoleku kokkukutsumise seaduspraksise kontrolli, 4) Protokollil kinnitajate valimine, 5) 1974 aasta aruanded, 6) Juhatuse vastutusest vabastamine, 7) 1975 aasta tegevuskava, 8) Valimised, 9) Müügiks pakutavate aktsiate ostuhinna määramine, 10) Kohalalगतatut küsimused.

Vastavalt peakoosoleku otsusele 31. oktoobri 1954 aktsionäridele eri kutseid ei saadeta.

Peakoosoleku otsuse 15. mail 1974 kohaselt toimub peakoosolekule registreerimine Eesti Maja kantsleis, Wallingatan 32, 1 tr. äripäeval kella 10.00 ja 16.00 vahel (laulupäevad ja pühapäevad kantslei suletud) kuni teisipäevani 20. mai k.a. kell 16.00 — see tähendab hiljemalt kolm päeva enne peakoosolekut.

Peakoosolekule registreerimist võib teostada ka telefoni teel. Telefoni number kantsleisse on 08/11 47 77. Kasutatavad valitused tuleb telefonilise registreerimise puhul läbi kanda kantsleis saata Eesti Maja kantsleisse hiljemalt kolm päeva enne peakoosolekut.

Peakoosolekust osavõtmise volitused on kehtivad kui need on väljajä-tutud Eesti a. või hiljem.

A/S 1971 MAJA JUHATUS

Oleme kindlasti kõik lugenud ajakirjan-
dusest ja näinud televiisorist kuivõrd inten-
siivselt rootsi rahvale tehakse motsiooni-
propagandat. Hüüdlauseks pole enam otse-
sest vana ja kuulus "terves kehas terve
vaim", kuid põhimõte on siiski endiselt sa-
ma. Püütakse saada kogu rahvast, noori ja
vanu välja mugavatest tugitoolidest, lah-
kuma autorooli tagant ja selle asemel vii-
bima rohkem vabas looduses, ühesõnaga –
liigutama end rohkem. Loodus, värske õhk,
paras füüsiline pingutus ja hea kamraatlus
loovad suurepäraseid eeldused igapäevasest
stressist vabanemiseks, mõjuvad pikapeale
kasulikult tervisele ja veelgi pikemas per-
spektiivis vähendavad patsientide arvu ars-
tide ootetubades ja haiglates. Teadaolevalt
pole aga eestlased kunagi varem korralda-
nud motsiooni-üritusi laiemas ulatuses. See
täheb selliseid, kus võimalik on osa võtta
kõigil, vanuse ja soo peale vaatamata. Kuid
nüüd saab see ometi teoks Sörmlandsledenil.

Tüüpiline tuulevari Sörmlandsledenil.

Läheme Sörmlandsledenile! OPERATSIOON "Kehaline kannatus"

Sörmlandsleden, nagu juba nimi ütleb, läbib praegusel kujul Rootsi kauneima
maakonna Södermanlandi peaaegu kogu selle ulatuses. Algus on lõunapool
Stockholmi ja lõpp residentsilinnas Nyköpingis. Kuid hiljem on kavas
rännutee ühendada ringikujuliseks, nii et ka lõpp oleks Handenis. Mõte on see, et
turistidel-rändajatel pole ilmingimata vaja sõita tuhat ja rohkem kilomeetrit põ-
hja, Lapimaale ja sääli fjällides ringi rännata. Södermanlandi maakond pakub
Stockholmi ja teiste Mälardaleni linnade elanikele vähemalt sama häid võimalusi
viibida suurepärase looduses. Sörmlandsledenil pikkus on umbes 400 kilomeetrit
ja kogu ulatuses märgistatud ja valmis.

Rännutee ise algab, nagu nime-
tatud, Handenis. Kulgeb üle Han-
den-Södertörni Södertälje ja
suundub seepeale läände, ees-
märgiga vastu võtta rändajaid
Mariefredist, Strängnäst ja Es-
kilstunast.

Svalboviken juures kulgeb tee
otse lõunasse, moodub Katrine-
holmist ja viib mööda fantastilistest
järvedesüsteemist Forsjö Bruki
ja Fageröni piirkonnas.

Siis moodub rada niitõela kivi-
viske kauguselt Kolmårdeni loo-
maast, Läänemere-äärsest
Brävikeni lahest ja lõpeb pärast
"mägestiku-rännakuid" Ryssber-
genis Södermanlandi residentsi-
linnas Nyköpingis.

KEVAD PARIM AEG

Eksperdid on peaaegu üksmeel-
selt arvamisel, et parim aeg rän-
nakuteks Sörmlandsledenil on ke-
vadel või siis sügisel. Miks? Selle-
pärast, et neil aastaaegadel on
temperatuur vastuvõetav, sest
keskauris püüa ajal pole rännak
kuigi mugav.

Peale selle pole varakevadel ja
sügisel enam nii palju sääski, kes
suvel võivad tuulevarjudes õõbjali
elu üpris hapuks teha.

Tuulevarjud ise on ehitatud tu-
gevatest palkidest ja varustatud
puupõrandaga. Sääli võib iga rän-
daja vajaduse korral õõbida,
mõistagi peab sel juhul kaasas
olema korralik magamiskott.

Iga tuulevari juures ees asetseb veel
müritud reflektorkolle, mis pais-
kab lõketulesoojust varju sisse.
On ehitatud kuivklosette, rajatud
üle suuremate rabade pured, on
puhastatud risust radasid – on ol-
nud tegemist suure ehitusettevõt-
tega.

EESTLASTE RÄNNAK

Loomulikult pole eestlaste rän-
nakul Sörmlandsledenil eesmärgi-
ks käia läbi kogu 400 kilomeetri
pikkune rada, märgib EPL-ile
rännaku juht Lembit Klemmer.
Selline operatsioon võtaks aega
terve kuu.

Kuid 22 km peaks suutma läbi
jalutada igaüks, kes vähegi tunneb
end vormis. Ja siis peab meesle pi-
dama, et tegemist pole mingi "sõ-
javäe manöövriga", kus iga mees
peab end poolsurruks lüüma, vaid
sõna tõsiselt mõttes toredate jalutu-
skälguga looduses.

Seega võivad osa võtta kõik, kes
vähegi asja vastu huvi tunnevad,
sest 22-kilomeetri pikkune distants
pole eriti pingutav.

AEG

Kogunemine on Taevaminemise
pühapäeval 8. mail kell 9.00
hommikul Järna raudteejaamas.
Õõbimine on ette nähtud Stora
Horsjö tipus, mis asub umbes 7 km
enne Yngsviken. See eeldusel, et
tuleb kaasa vastav arv osavõtjaid.

Muldu toimub õõbimine Veski-
järvel, mis asub kõigest paarisaja
meetri kaugusel Sörmlandslede-
nilt.

VARUSTUS

Riietus mõistagi vastavalt il-
mastikule. Näiteks on soovitat
kaasa võtta vihmariided, tugevad

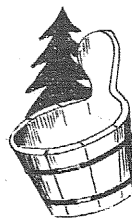

Sörmlandsledenil on küllaldaselt kristallpuhta ja maitset veege ojasid.

jalatsid, seljakott, magamiskott,
lamamismatt, nuga, 20 m nõõri,
tulekik, see riietus õõbimiseks ja
tualett-tarbed.

Edasi joogitops, taldrik, tualett-
paberit, elastest sidet, Septinal-
salvi, plaastrit.

Lembit Klemmer ütleb veel, et
kui keegi soovib väljas õõbida, on
hea kui on kaasas nii suur plast-
kott, et sinna mahub ise sisse.
Muide võib soovitada Astron-tekki.

VESKIJÄRVE SAUN

Kui omal ajal jõutakse Veski-
järvele, on saun kõetud ja valmis.
Saun ise rohkem reklaami ei vaja,
kuna see teatavasti on maailma-
kuulus üle kogu Kesk-Rootsi.

KOJU TAGASI

Reedel, 9. mail siirdutakse koju
tagasi. See toimub kas autoga või
rongiga, igal juhul tuleb Lembit
Klemmerile ette teatada, missu-
gust sõiduvõimalust keegi eelistab.

JÄLÖPÜKS ...

Korraldajad, Lembit Klemmer
ja Mart Aaspere ülevad tere-
lemast nii noortele kui vanadele,
kes soovivad kaasa teha tore
matka kevades looduses.

Sauna- ja postikulude katteks pa-
lutakse lõpuks kaasa võtta 10: –

Registreerida: Lembit Klem-
mer, Atlasvägen 41, Nacka, tel.
716 49 45 pärast kl. 18.
(EPL/JA).

TOIT

Toitu on soovitat kaasa võtta
vähemalt 24-ks tunniks. Näiteks:
Vaakum-pakendis kuivainelid
(Fritidsmagasinet), kuivleiba, ro-
sinaid, šokolaadi, teed, küpseta-
miskes vorsti või liha.

Kui keegi juhuslikult soovib de-
likaatsemad supisteid Veski-
järvele jõudmisel, peab need ise
kaasa võtma. Sest Veskijärvel
ühisloistlust ei korraldata.

Kaasa peab võtma ka joogivett
ja küpsendamiseks folie-paberit.

Õõbimine palkidest tuulevarjus.

Siis, kui rõõm on olla eestlane Kohtamisi Belgias ja Hollandis

Pespiiskop Konrad Veem külastas aprilli alguses Belgia ja Hollandi eestladi viimaste kutsel. Tal tuli pidada jumalateenistusi, osa võtta eestlaste koosviibimistest, anda ajalehe-, raadio- ja televisioonintervjuusid. Reisi, mis toimus autoga, tegi kaasa ka peapiiskopi abikaasa Maria Veem, kes alljärgnevas jagab oma muljeid sellelt reisilt, mille algatajaks oli Hollandi Eesti seits selle energilise esimehe Vilma Belinfante eesotsas. "Nägime neis, Skandinaavia-st nii erinevates maades palju huvitavat, kuid peamuljed ja -elamused on siiski seotud eesti meele ja eesti kellega kõigi seaselste inimeste juures ja nii tugevalt kujul, et nende maade geograafilised ja kultuurilised aarded jäid tagaplaanile" ütles Maria Veem ja lisab: "Siin Rootsis on meil nii suur eestlaste pere, käime koos, oleme ka energilised, kuid see on meile samas kättesaadav ja argipäevane ning seetõttu puudub see põlev ind, see väsimatu agarus, see avatud süda mis majutab oma majja paarkümme inimest kasvõi põrandale magama, et eestlased saaksid olla koos ja laulda eesti laule ja rääkida eesti keelt ja et holimata töövõimusest ühendatakse ja sekeldatakse ning korraldatakse, et sellised koosolemised võivad neil järjekindlalt saada teoks."

Meil oli ettenähtud jumalateenistus Belgias. Léege'is. Kuna meie laev Travemündesse hilines ligemale 3 tundi, olime sunnitud kaotada aega tasa tegema kilre sõiduga. Kui 1/2 tundi järgi läbi sõidati lumise Saksamaa autoteed pidi Travemünde-Münster-Köln-Aachen kohale jõudmise, oli ainult tund aega jumalateenistuse alguseks.

Léege'is valitses roheline ja kohati õitsev kevad. Belgias olid meie vastuvõtjaks Stella ja Paul Otter-Navi. Nende maja oli inimestest tulvil, kui sisemine. Selgus, et kohale oli sõitnud Düsseldorfist laulukoor "Leelo" oma juhi Villu Laidsaarega, kuna nad laulavad täiendavalt koos Belgia laulukooriga, mida omakorda juhatab Paul Otter. Jumalateenistus oli tõesti kaunistatud koori rohke laulude poolt, mida lauldi musikaalse sielamuse ja hargnemusega nii, et see läks otse südamesse. Minule, kui õpetaja naisele oli liigutavaks ja esmakordseks elamuseks, kui paeaga terve kogudus tõusis püsti, et võtta armulauda vastu. Mele hulgas seisis ka kohaliku reformeeritud kiriku õpetaja.

Pärast oli koosolemine väga sõbralikus ja lõbusas tuhus, kus proua Otter koos oma lastega ja teiste ablastega nagu nõidus välja mativast õhtusöögi. Kõned olid lühikesed, aeti juttu ja oli näha, et siin viibis üksainus lahkehulda suur pere.

Minule hämmastuseks selgus hiljem, et olime koguni jutelnud eesti keeles mitmete belglaste ja sakslaste. "Leelo" esinaine pr. Linda Micheli abikaasa, kes on saksa rahvusest ajaloolane, laulab kooris kaasa. Härra Dillie räägib peaaegu aktiivseid eesti keelt. Veel mitmed teised saavad kõigest räägitud aru ja teevad kõik eestlaste ettevõtteid oma abikaasade kaasa. Nii Belgias kui ka Hollandis hakkas silma, kuidas tegeliku eesti töö tegijate kandev osa on naised, ning nende mehed oskasid, kes vabalt, kes said aru, eesti keelt ja võtsid aktiivselt osa eesti pagulaste elust.

KASEGAABIHEL DES EESTI KEEL

Koosviibimisel oli tunne, nagu oleks kohanud ammused sõbrur, ei mingit distantshoidmist, vaid igatühega oli otseühendus, omati olid nende enamusel kõik täiesti uued ja värske sõbrad, keda sinu olime tundma õppinud. Ei tahtnud, et see õhtu oleks lõppenud! Järgneski veel laulukoori kontsert. Laulajate hääled olid värskeid ja nende silmad särasid, omati olid mitmed neist üle keske, teised sõltuud mitusada kilomeetrit autoga, kolmandail tööpäev seljatas, sest Belgias on laupäev enamusel tööpäev. Enne keskööd lahkusime meie, kuid eesti laul kõlas edasi.

Brüsselis kandis meie eest hoolit, näitas linna vaatamisväärsusi ja võttis oma kaunis kodu õhtu vastu proua Anella Mertens-Sepp. Oma kodu uksest avas meile ka perekond Artur Tall, kes juba iseseisvuspäeval Belgiasse oli asunud.

Kohtusime Eesti Vabariigi viimase konsulaadi endise sekretäri proua Olga Maximin-Gutmanniga. Oli eriliselt huvitav tutvuda USA eestlaskonnale tuttava proua Ada Michelsoniga (Herbert M. abikaasa) kelle huvitav töövälj teda läbi Euroopa suurlinnade on viinud ja kes praegu viibib Brüsselis Mertensite eestimeelses kodus, kus oma armast eestitari koitigi toetab tema haami päritoluga abikaasa, kohasime uuesti Ottereid, kes päälle tööpäeva olid Léege'ist Brüsselisse sõitnud. Härra Dillie oli Aachenist saabunud.

Seegi õhtu lõppes alles kaskõd ja kahjuks pidime enamusena nüüd päriselt jumalaga jätkama. Järgmisel päeval aga otsisime Ostendes üles proua Liis Dillie-Lindre, kes

Liis Dillie-Lindre, Belgia ES esinaine

on Belgia Eesti Seltsi esinaine ja abielupaar Micheli, kes puhkasid siin eriliselt joondrikkas õhus, mis oleval tervisele kasulik.

"TULPIDE MAA" VÖTAB VASTU LAHTISTE KÄTEGA

Järgmisel päeval, 9. aprillil sõitsime juba edasi Rotterdami ja Hollandi suunas. Vahemaad on lühikesed nagu Eestis. Ole Antwerpeni ja Breda-olime Hollandi püürl vast tunni ajaga.

Hollandisse kutsuja ja külastuse organiseraaja proua Vilma Belinfante-Saidlo oli neid majutanud meid hurmavasse kodusse panisõni nende endi kodu läheduses. Rohi murul oli kõrge ja roheline, lilled-tulbid ja nartsissid ning krookused õitsesid ümber maja, magamõlia õied olid külmast näpistet. Hiljem õhtul tulime sületäie kirjude tulipäega, need õitsesid vaasik kogu me süüvibimise aja ja tõime hiljem Rootsi kaasa!

Vastu olimegi Belinfante ilusaga ja külalislahkes kodus, mis asub järve ääres. Nende kodu eesti hõng annab tunda otse üle läve astudes! Ilmeilus portree eesti rahvalikele noorest Vilmost, eesti raamatuid, eesti tarbe- ja lüuesmed. Perekonda doktor Belinfante jälgib eestikeelse kõnelust ilma raskusteta. Üksteist asust sise head eesti keelt kõnelev poeg Peeter. Proua Belinfante silmapaistvat rahvusliku tegevust toetab tõesti kogu perekond -

abikaasa Alexander, pojad Peeter ja Aarne ja ema pr. Saidlo.

HOLLANDI AVA- LIKKUSE HUVI

Olime juba varem kuulnud, ent nüüd võisime tegelikult seda kogeda, kui suured võimod on Vilma Belinfante leida võimalusi esineda meie, Eesti küsimusis, avalikkusele. Nii tuli ka minu mehel intervjuusid anda: raadiotele 3, ajalehtedele 2, TV-le. Ühtekokku 5-el korral inglise keeles ja ühel korral saksa keeles. Huvitavaks faktiks on, et Hollandi rahvas on väga avatud igasugusele informatsioonile üle kogu poliitilise spektrumi ning standardküsimuseks minu mehele oli: miks on nii vähe informatsiooni Baltikumist? Vastus stereotüüpne: Baltimaad olid kunni viimase ajani suletud väliskülastajale, alles nüüd ainult vähesel määral avatud.

Ka Rotterdami jumalateenistus oli kujundatud kontsert-jumalateenistuseks, kuid ühes juthuse ja armulauga. Oreili mängis meile kõigile tuntud Maaja Duesberg ja kontserdi andis ka Hollandi eestlaskonnale armast ja populaarne tenor Naan Pöid. Kohaks oli imeilus Norra meremõisjoni kirik, kuigi tavaliselt peetakse need Soome kirikus, mis seekord aga jäi meile väikeseks.

Jällegi oli koosviibimine ja märkimisväärtne on, et nii koosviibimisel, kui ka jumalateenistusest võttis osa mitmed hollandlasi. Oli jällegi seda jällenägemise eluvust, juttu, hääletusminut. satissime istuma lauda, kus ühepoolseks lauanabiks muile oli lapse ja noorepöive sõbratar Dolores Kikkert-Konno, keda juba olime külastanud tema kodus ja kellega kohtusime ligemale 20 aasta järgi. Tema hollandi abikaasa on ajaloolane ja Balti ekspert. Nende 3 last - 16-ndast eluaastast kunni 4-ni, olid kõik kaasa. Teiselpool istus vöibolla juba ajakirjanduse läbi süngi tuntud koolitöötaja Niek van der Hoek abikaasaga, kes peab koos oma õpilastega kirjavalhetust eestlase Bruno Saarega Arhangelski orjalaagris. Selle abielupaari sildest kõneles ligimesearmastus ja humanism. Polnud lõppu nende küsimustele meie eestlaste kohta - Rootsis, Canadas, USA-s, mujal maailmas. See huvi polnud teeseldud, see täidab nende elu ja seda tõestab palju muu kõrval ka õpetaja van der Hoeki aktsioon Hollandi ajalehtedele Bruno Saare raske olukorra valgustamiseks. B. Saare saatust on nagu paljuli meie rahvuskaasali. Tema lootusetu olukord tüliskuse haigena on siiski saanud hingele tuge Niek van der Hoeki kirjadest ja sõprustest, mille tagajärjel olevat ta tervis nüüd veidi parem.

Meie seltskonnas viibis veel üks kohalik reformeeritud õpetaja, kel on isiklik vahekorid eestlastega, üks noor vene päritoluga hollandlanna oma hollandlasest abikaasaga, kes armastab ja mõistab eestlasti sõdamega, kuigi ta nende keelt ei mõista, kuid vötab oma naine ettevõtteist. Mitmed kohal tulumised olid juba iseseisvuspäevi

Vilma Belinfante-Saidlo, reisi organiseraator Hollandi ES esinaine.

Hollandisse asunud eestlastega, muuhulgas eelmise Hollandi Eesti seltsi esinasega, kelle nimi kahjuks meelde ei jäänud. Ta oli minu isa, praost A. Tähevälja, sääl vastu võtnud umbes 25 aasta eest. Meeldivoli kohtata ka hr Joh. Mikhelsoniga, kes viibis Hollandi sotsialistliku partei kongressil ainsa külalisena Rootsis.

Oli jällegi südamlilik õhkond. Peeti kõnesid, öeldi tervitusi, anti üle lilili. Minu meest rõõmustati ainulaadse kingitusega: Punschel, korralraamat aastast 1915, mis kord kuulus Eesti Vabariigi konsul Bauerile.

Proua Belinfante viis meid ka kuskasse Keukenhofi, kus kasvatakse miljonideid lilili ja lilled sibulaid igal aastal ja kus märksist kunni malkuuni kõik on üks õitsev illemäri. Tänavu jaheda kevadega õitsevad tulbid veidi hilinenult. Sälit meid sõitsime omale kael Amsterdam, kus mu mehel oli üks kohtumine.

LAHTINE MAJA

Tagasi Belinfantele juures Rotterdamis, oli seal nagu tavaliselt "lahtine maja" - alati valmis vastu võtna külalisi. Ja need tuli ikka ja jälle ja võeti väsimatu külalislahkusega vastu. Siin toimusid hi-

lisõõni ka raadio- ja TV intervjuud küllatunud reporteritega.

Mõtesin pärast, et nii kaua, kui on sellised inimesed, kes kogu oma immu ja energia panevad meie rahva kasuks tööle, ei sure eesti rahvas välja, ka paguluses mitte. Viimne mõte igal õhtul oli mul, et olen uhke ja õnnelik ja olen eestlane.

Koju jõudes Rootsi näen ma nagu värske silmadega ja uue tänu-tundega seda, mis meil on siin: eesti kool me lastele, ajalehed eesti keeles, mis mitu korda nädalas kirjakaastist sisse kuvuvad, jumalateenistused igal pühapäeval, kõik teised üritused ja ettevõtted, koosviibimised ja õhtud, kõigel sellel on mulle nagu hoopis uus sisu ja tunnen, kuidas äkki oskan seda jällegi hinnata palju paremini. Nähtuna läbi meie rahvuskaaslaste silmade Belgias ja Hollandis olen ma, ja nüüd tunnen seda veendumusega, väga rikas.

MARIA VEEM

**Külstage
EESTI MAJA
WALLING. 34-I**

M. Vainu mosaigina näitus Karlstadis

KARLSTAD (EFL) - Hiljuti lõppes Karlstadis Mady Vainu mosaiginäitus NWT kunstihallis, kuhu oli välja pandud üle nelja kümne töö - osalt puhas mosaiik, nagu seda nägime möödunud sügisel Väis-Eestis, osalt reljeef ja mõlemad tehnikad kombineeritud. Näituse avamiseks viibis teiste hulgas riigipäevakalge Elving Falk (fp), kunstnikud Algot Gärverth, Ake Lidström, üleuroopalisel kuulsuse saavutanud "Tras-Maja" ja Ingeborg Winsbro, kes näitusele jättis kirjaliku tervituse ja õnnitluse.

Peale rootsi publiku oli kohal ka rohkesti Karlstadis rajoonis elavaid eestlasi. Ühe nädala jooksul külastas näitust üle 200 kunstiuhvile.

Näitus arvustas John Nyman Nya Wermlands Tidningen märkides positiivselt dekoratiivselt pindu, kuid leidis puudujäägina, et kohati jääb vajaka "orgaanilisest rütmist" ja "kunstni-

kulisest sõgavusest". Arvustus ütles näituse vastu veelgi suuremat huvi, kusjuures ernäituse korraldamiseks saabus kutses Vänersborgi kunstilühingult ja ühelt suurettevõttelt Karlstadis. Näituse osteti rida töid - kõik eraldi-kute poolt, kuna Pikk Hermanni omandas Värmlandi Eesti Seltsi esimees insener Arteni Kreek.

Üldmulje näitusest jäi positiivne. Huvitava informatsioonina võis lugeda erilaplatit mosaigitehnikat ajalugu ja arnetut või ka arengu puudumist ning sirvida vastavalt rohkete värvitruks varustatud illustatsioonidega kirjandust.

Eristlil vast selle informatsioonil vastu näidati koolinoorte poolt. Pikem artikkel näituse kohta ilmus ka Filipsstad Tidningenis.

Mõlemapaneva repliigi ütles trubaduur ja kunstisõber Gunde Johansson: paljud kriitikud on melle pöödnud selgeks teha, mis as on kunst, kuid nad kõik on rainunud kirvega kivisse.

(EPL-foto Tarmo Sepp)

Stockholmi Eesti Majas kohtasid Tallinna Linna I Tütarlaste Gümnaasiumi endised õpilased. Pildil koolilõpetajad kohtamisel.

Lisraeli olukord toob muret ja probleeme USA juudi vähemusrahvusele

NEW YORK (ME) – Ajakiri "Time" toob oma 8-saleheküljelise artikli Ameerika ja Iisraeli juutide päevaprobleemidest. Nagu sellest kirjutisest nähtub tuntakse USA juutide keskel suurt muret sündmuste arengu pärast, kus Ameerika Ühendriigid on Iisraeli riigi kaitsmisel jäänud täielikult ükski. On isegi neid, kes nõuavad, et Ameerika ja teiste maade juutide suuri huviseid ei tohi ohverdada Iisraeli riigi kaitsmisel. Ennustatakse isegi suurt ülemaailmset juutide vihkamist ja massilist hukkamist. Ühesõnaga, Ameerika ja Iisraeli juudid on hädaohus.

Ameerika juudid ei ole paremini organiseeritud kui teised rahvuslikud grupeeringud, kuid need, kes soovivad organiseeruda, nende jaoks on ligi 300 juudi rahvuslikku organisatsiooni ja lõpmata arv loakaalset ühinguid, kes kutsuvad juute oma ridadesse. Ameerika juudi-organisatsioonid omavad mitmeid eesmärgi, mõned neist teenivad usulist tervist, teised on rahvuslikud koonduvad, on organisatsioonid, mis võivad koguvad Iisraelile rahalisi toetusid jne. Tuntumad neist on "United Jewish Appeal", "American Jewish Congress", "Anti-Defamation League" ja "Presidents Conference".

Ameerika juudid jagunevad mitmel põhjusel, – usulistel, hariduslikel ja sündimise järgi, kuid neil on üks suurem grupp vanausulise ja reformistide juutide hariduslik tase on võrreldes teiste rahvusgruppidega väga kõrge. Koguni 54% juutidest omavad ülikooli hariduse. Kõrgem haridus võimaldab kõrgemat elustili ja paremaid sissetulekuid. 14% omavad vähem kui 4 000 dollarit aastas.

Juudid on esatud kõikides elukutsetes, nende hulgas on rohkem professoore, teadlasi, arste, ajakirjanikke ja rohkem TV mehi. Juute on rohkem kui USA administratsioonis kõrgetel kohtadel ja isegi ministri kohtadel Fordi kabinetis, nagu H. Kissinger, J. Schlesinger, E. Levi, A. Green-span. Nad on okupeeritud eriti kohtuminiisteriumi kõik tähtsamat kohad. Poliitilistes parteides on neil juhtivad kohad, nii on S.R. Straus demokraatliku partei esimees. Mõlemad parteid on juutide häälele jahl, sest nad moodustavad 14% valijatest. Kuid kahjuks on mitmed presidendikandidaadid juutide häälele taotlemisel kaotanud. 1968 sai Hubert Humphrey 85

% juutide häälest, kuid kaotas R. Nixonile. Vabariiklastele hääletab ainult 35% juutidest. Juudid taotleavad äärmiselt liberaalset poliitikat. Juudid ise kandideerivad sageli. Demokraatidest on Senatis juudid Abraham Ribicoff, Richard Stone ja Jacob Javits esinduskojas. Mitmed kubernerid on juudid ja rohkem esinduskoja liikmeid.

Vaatamata heale organisatsioonile on Ameerika juutide keskel suur mure, et noorem generatsioon ei pea enam juutlust suurt lugu ja kaob teiste rahvaste keskele muutudes ameerikalasteks.

Ameerika juudid tunnevad suurt muret sündmuste arengu pärast Lähis-Idas ja kardavad, et Iisraeli riigi kaitsmine toob Ameerika juutidele suuri tagasilööke. H. Kissinger nõuab, et Iisrael peab oma järele egiptlaste nõudmisele ja peab loovutama veel ühe osa okupeeritud maadest Küstast, et kuigi Egiptuse president A. Sadat peab oma lubadusi ja austab Iisraeli iseseisvust, siis ei tea keegi, mida teevad tema järeltulijad.

Kui Kongress kärsis toetusil L. Vietnami, siis küsis üks juutide juhte, et kas ei kärbita ka Iisraeli toetust. Ta ütles, et Iisrael on USA tugevaim liitlane Lähis-Idas ja USA vajab Iisraeli sõprust. Mõlemad maad on demokraatlikud ja mõlemad maad põhilised huvid on samad. Kardetakse, et kui Iisrael teeb egiptlastele järeleandmisi, siis nõutakse Golani kõrgustikku ja palestiinlastele nõuavad omale iseseisvust. Leetakse, et kui Ameerika klasse toetus Iisraelile vähenen, siis võib see talle saada saatuslikuks.

Iisraeli võimuse kulminatsiooniks oli 1967. a. võidetud sõda. Kuid Iisraeli võitumise muut varises kokku 1973 aasta sõjas. Kõige suurema tagasilöögi sai Iisrael, siis kui araablastel hakkasid tarvitama Lähis-Ida oli relvane. Sellega kahjustati Iisraeli, kui USA kindlust

Lähis-Idas. Viimane löök anti sellega, et Liitunud Rahvaste Organisatsioon üldkoosolek apideeris Palestiina terroristide juhile Yasir Arafatile ja USA jäi seal täielikult ükski. Selles olukorras deklareeris USA sõjavägede ühendatud staabile kindral Brown, et "Juudid hävitavad Ameerika, kuna nad on oma kätte võtnud ajalehed, pangad ja kommunikatsioonivahendid jne."

Ameerika Ühendriikides on ilmunud terve rida raamatuid, kus ennustatakse juutidele kadu ja hävingut. Raamat: "Ameerika juutide koloonii on ohus". Ameerika juutide juhtiv tegelane S. Strobel märkis "New York Times'is", "Juudid on niikuiamas ajaloos kõige ohtlikumasse perioodi". Hitleri vangilaagrist pääsenud Elie Wiesel ennustab koguni, et juute nii Ameerikas, kui ka Euroopas ootab massiline hävitamine. Mitmed on tagasihoidlikumad, kuid nad hoiatavad, et kui saabub tööpuudus ja isegi näljahäda, siis muutuvad rahvassid rahutuks ja nende viha koondub peamiselt juutide vastu. Märgitakse, et on samal ajal raske olla tuur Ameerika tähelepanu ja juutide Taaveti tähelepanu.

Kui suures laastus on Ameerika juudid monoliitset ja neid, kes on Iisraeli vastu on vaid näputais. Senat ja Esinduskoda on mõlemad väga judisõbralikud. Kui leningrid juute mõisteti surma, siis taotles president Nixon neile armu, mida ka venelased tegid. Väga ohtlikuks peetakse seda, kui USA annab Iisraelile kindlustusi egiptlaste vastu Lähis-Idas.

Pärast öökirisi on Iisrael jäänud märksa raskemas olukorras, kuna läänriigid püüvad "arastada" araabia õilriike, nagu need nõudsid embargo kõrvaldamise tingimusena. Ja kõhklema on lõmud ka kindlaim sõber USA, kelle õilvaridus on suurim maailmas.

Vigala paruni päevikutekogu

LONDON (VES) – Londonis ilmus 1968. a. huvitav raamat pealkirjaga "Arms and the Woman. The Diaries of Baron Boris Uxküll. 1812–1819". Selle esimene osa käsitleb Boris Uxkülli osavõttu Napoleoni sõjast 1812–1815 ja teine osa tema reise ja romantilisi seiklusi 1818–1819. a. Boris (õieti Berend-Johann) Uxkülli (1793–1870) mitmekümne-kõiteline päevikute kogu hõlmi alal Vigala lossis ja nende olemasolust teadsid ainult vähesed perekonnaliikmed.

1905. a. revolutsioonilises põles Vigala loss maha ja hävis ka suurem osa raamatukogust. Boris Uxkülli kirjutisid päästeti sõjapäevik, tema reisipäevikud ja paljud originaalkirjad.

Vaadeldavad päevikud on redigeerinud Detlev Uxkülli, kelle isa Berend Uxkülli tõi oma vana-vanaonu kirjutused Vigalast Saksamaale ja lõpuks okupeeritud Berliinist Hamburgi.

Boris Uxkülli päevikud on täis filosoofilisi mõtisklusi, kuid ka teiravaid tabavaid tähelepanekuid, aga kõigepealt romantilisi seiklusi mitmete naistega. Päevikute teine osa käsitleb peamiselt seiklusi Heidelbergist pärineva 18-aastase Helene Hahniga, kellele ühes Boris reisib Heidelbergist Viini ja tagasi, vahest esinedes inkognito Guldenbandi nime all.

Huvitavam on vast see, mis selles noorest Don Juanist kirjutab päevikute redigeerija Detlev Uxkülli nii teose eessõnas kui ka järelelõpetuses. Seal selgub, et Boris astus Vene armeeisse 18-aastasena. Olles Vene vägede peakorteri juures adjutandina tegi ta kaasa Napoleoni sõjas 17 lahingut ja kolme aasta jooksul (1812–15) avansseerus kapteniks. Tema päevikute esimene osa käsitleb selle sõja aega, alates Vene vägede taganemisest Sise-Venemaale, Napoleoni vägede jälitamist Pariisini ja sealt tagasisiidumist Venemaale.

Pärast sõda lahkus Boris sõjaväest, elas Vigalas ja reisil laialt Euroopas, õppides Heidelbergis, Göttingenis, Tübingenis, Berliinis, Pariisis ja Münchenis. Heidelbergis kuulus ta Hegeli loengule ja sai ka sõbraks Hegeliga.

Eestis on Boris tema isa eeskujul muretsenud Vigala talupoegade heaolu eest. Päevikust on näha mõned üksikud juhud, kus Boris on mõtelnud talupoegade olukorrale.

Ikka sama õõnestuse retsept

TORONTO (ME) – Toronto hommikulehes "Sun" oli A.H. Kaigase kirjutis, kus toetati mõni aeg tagasi Susan Fordi veevul ära toodud CFEB hallowehe Charles Doeringi kommentaar. Nimelt juhtis sellest tähelepanu, et juba maikuni 1919 aastal leidsid lihtsate sõjaväed Düsseldorfis Saksamaal kommunismi ja maailmarevolutsiooni levitamise reeglid, mis imeviisralt on sarnased tänapäevase ühiskonna hävitamise reeglitega.

Neis öeldakse muuseas, et eemalda noori kirikut, äsita neid üles vanemate vastu, toida neid seksiga. Äsita rahvast üles juhtide vastu, kõnele demokraatiast, kuid haara võimu, kus iganeas võimalik. Süvendades inflatsiooni ja nõua ülemäärast kõrgeid palgu ja hindasid. Organiseeri streike eriti tähtsatel tööaladel ja süüdista neis valitsust. Hävita ära vana moraal, mõnita ausust, tublidust jne. A.H. Kaigas märgib, et sellised selgitused on praegu väga kasulikud, et eksiteele viidud valgustada.

Nii mainib ta 25. juunil 1812. a., et Minski provints on teistest lüsam, aga talupoegade vaesus panevat teda meelt heitma.

30. märtsil 1819 Stuttgardis ütles ta, et on asunud koostama projekti Vene talupoegade vabastamiseks, mida tahab täiendada, korrigeerida ja avaldada järgneval aastal Göttingenis. Ei selgu aga, kas see kava teostus. Reichenbachil lähisel kohtab ta 15. juulil 1819. a. mitmeid perekondi sakslasi, kes emigreeruvad Pfalzist teel Varssavi ja imestab, mis sunnib rahvast selles.

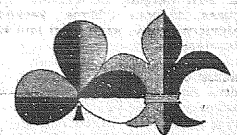
Detlev Uxkülli ütles, et Vigalas on Boris hiljem tõlkinud laule ja koraale eesti keelde kooli jaoks ning asutanud Vigalas esimesed vanadekodud ja kliinikud Eestis.

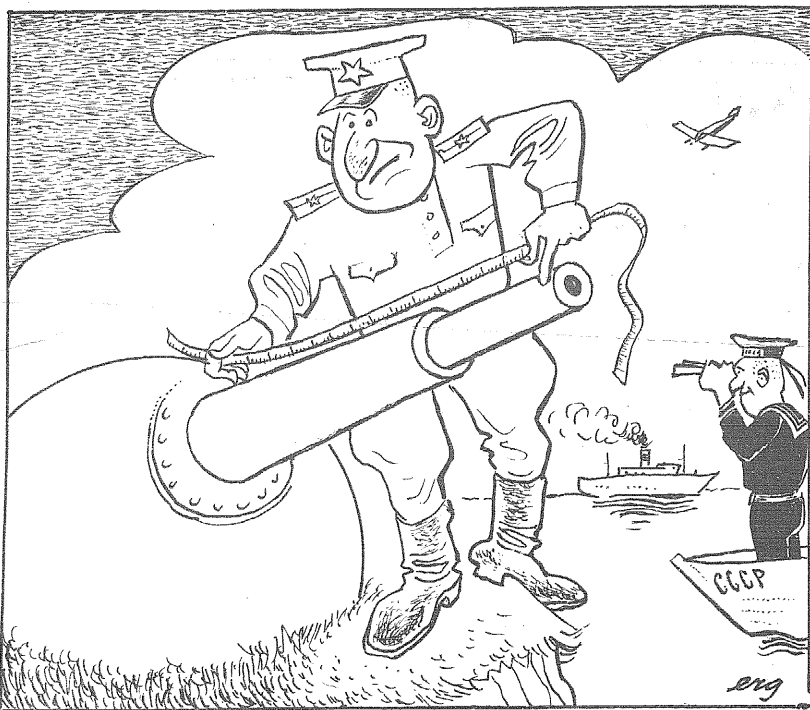
See naistekütt on paljude naiste päid segi ajanud. Vaevalt mõni kuu pärast lahkest Helene Hahnist sõitis ta Florenzi, kus tutvus nunna Beatricega, kelle viis seal ära ja kellega elas mõnda aega Zürichis. Beatricele sündis juunis 1821. a. tütar Julie, kelle Boris toot 20 aastat hiljem Vigalas, tekitades seal niimoodi kaunis suure skandaali. See tütar abiellus hiljem Boris kauge sugulase parun Uxkülli-Gyllenbandiga, lahutus sellest mõne aasta pärast ja abiellus ühe Shevtsi arstiga.

Boris oli tervelt 12 korda kihlatud. Üks tema pruutidest olud kreeklanna Konstantinopolist, kes avastanud, et Boris jälitab ka tema nooremat õde. Kiiuuse hoos katsunud ta Borissi mürgitada. Boris vaevalt pääsenud surmast, kuid et pääseda komplikatsioonidest leevendamise teadeti, nagu oleks ta tõega surmud.

Viimaks Borisi 13-nes pruut sundis teda siiski abielluma. See oli 22-aastane pastori tütar Klara Walter, kes abiellus Borisiga kui viimane oli 50 aastat vana.

O.L.

Ajalehest: vene kalalaevad ja kaubalaevad ikka ja jälle rootsi kaitsepiirkondade vetes... ja tundmatud allveelaevad.

Araabia boikotiniimistust sisaldab 10.000 firmat

TORONTO (VE) – Kogu maailm teab, et tänapäeva mõjuvõimsamad rahariigid asuvad Lähis-Idas. Araablaste dikteerivad praegust majanduselu oma õlihindadega või õliboikottidega. Kuid vähesed inimesed, kes pole otseselt seotud suure ärimaailmaga, teavad, et Süüria pealinnas Damaskuses asub alates 1948. aastast eriline asutus, mida lihtsalt nimetatakse "Araabia boikotifirmaks". Firma asutati Araabia riikide poolt otsekohe pärast esimest Iraan-Araabia sõda ning tegeleb erilise "musta nimekirja" koostamisega, kuhu on märgitud ettevõtted ja firmad üle kogu maailma, kellega Araabia riigid äri ei tee, kellele nad oma kaupa, s.t. õli ei müü ja kelle käest nad midagi ei osta. Praegu kuulub "musta nimekirja" üle 10.000 firma.

Kanadas, kus 150 firmat on araablase musta nimekirjas, asub m.h. Briti Kolumbia puumassi- ja paberitööstus Eurocan. Käesoleva aasta veebruaris ütlesid Araabia riigid üles kõik kaubalepingud Eurocaniga. Nii sai Briti Kolumbia firma teada, et ta on sattunud araablase "musta nimekirja". Eurocani üks direktoreist, Brian Wasson, ei hakanud pikemat pead mürdama, vaid astus lennukisse ja sõitis Damaskusesse "Araabia boikotifirma" isiklikeks läbirääkimisteks. Tal õnnestus tõendite varal seljaks teha, et Eurocan ei ole prolektistlik firma ja on Araabia riikidega viimaste aastate jooksul äri teinud enam kui nelja miljoni dollari ulatuses, eksportides peamiselt paberit ja ohtusmaterjale. Iraaeliga Eurocan pole kunagi olnud äriühenduses.

Wassoni kiire reageerimine andis otsekohe tagajärgi ning Eurocani nimi kustutati araablase "mustast nimekirjast". Eurocan võib jätkata oma ärilisi vahetusi õlikäest Araabia riikidega.

Eurocan aga moodustab erandi firmade hulgas. Paljudelistel araablase boikoti alla sattunud firmadel puuduvad majanduslikud ressursid Damaskusesse sõiduks.

Majandusanalüütikute arvates ei mõjuta araablase "musta nimekirja" mingil määral Kanada üldist majandust. Kõll aga näitab see ilmekalt kuivõrd suur on Araabia riikide majanduslik potentsiaal.

Kanada juutide esindajad on pöördunud valitsuse poole et see samme astuks "musta nimekirja" elimineerimiseks, kuna siin on tegemist ilmse diskrimineerimisega juutide vastu. Senini ei ole Kanada

valitsus selles suhtes ühtegi sammutanud.

Eurocani direktor Brian Wasson mainib, et see on puht juhuase, et Eurocani Lähis-Ida aritehingud on senini toimunud ainult Araabia riikidega.

"Meie ei ole saanud ühtegi orde-rit Iraanist," mainis ta. "Kui see aga toimuks, muutuks meie olukord väga keeruliseks."

Taha Omar Araabia Informatsioonikeskuse juhataja Ottawas, kinnitas, et Araabia riigid ei boikoteeri ühtegi äri ega firmat nende omanike usulise kuuluvuse pärast.

Kus Fordil on veel vabad käed

WASHINGTON – Ühendriikide valitsusele teeb ilmselt suuri raskusi Ühendriikide välispoliitika konsolideerimine ning oma lülitaste hoidmine seoses praeguste Vietnami sõdumustega.

Kaitseminister Schlesinger kinnitas, et Ühendriikide sõjalisel aktsioonil on püütud ainult Kagu-Aasias, kuid kõigile kallale tungidele Ühendriikide liitlastele teistes maailmanurkades reageerivad ameeriklased sõjalise jõuga. Ühendriikide sõjalisel aktsioonil on Kongressi otsusega keelatud Kagu-Aasias, kuid need kitsendused ei kehti Jaapaniga, Lõuna-Koreaga ja NATO liitlastega sõlmitud lepingute kohta.

"Meie austame juutide usku ja peame lugu nende prohvettistest," mainis ta. "Ei, usuga ei ole siin midagi tegemist. Küsimuse on ainult majandus ja Iraanil sõjaväeline tugevus. Need on asjad, mida me oleme sunnitud pidurdama."

Taha Omaril küsiti veel, miks näitaks on Oakville'i Shopping Plaza "Oakqueen" boikoti all, miks mitte Hiltoni hotellid üle kogu maailma. Hiltoni hotellid leidub nii Iraanil kui Araabia riikides. Sellele vastas Taha Omar, et just Hiltoni hotellide küsimus näitab ilmekalt, et araablased ei diskrimineeri juute usulisel alusel. "Hiltoni hotellid ei tugevda Iraanil sõjaliselt. Näete, ma ütlesin, et siin ei ole tegemist mingi usulise tagakiusamisega. Usu põhjal diskrimineerimisest kõnelevad sel puhul ainult juudid," ütles ta.

Kanada-Iraanil ühingu esimees Meyer Bick mainis, et ta on väga õnnelik niusuguse "musta nimekirja" üle. "Ta heitis Kanada välisminister Allan MacEachen" ile ette kindla seisukoha puudumist.

Kanada välisminister ütles, et araablase "musta nimekirja" ei puuduta tegelikult ühtegi Kanada firmat ega oma mingit tähtsust Kanada majanduselus.

Meyer Bick soovis, et Kanada välisminister võtab sama seisukoha nagu seda tegi Ühendriikide president Gerald Ford, kes nimetas Damaskuse boikotifirmat ja nende "musta nimekirja" vastu võtmatus ameerika demokraatlikule mõtteviisile.

Ford ütles, et niusugusel nimekirjal ei ole kohta vabakaubandusele baseerivas Ameerikas.

Refleksioone

IMELIKKE ASJU juhtub Rootsis. Mitte ainult, et vene laevad sõidavad sisse ja välja keelupihkondades rannikul ja tosinate kauba "tormivarju" otsides ankrusse heidavad territoriaalvetes (mis juhtuks, kui mõni rootsi kalalaev otsiks tormivarju Saaremaa või Hiiumaa rannas?), nüüd on N. Liidu saatkond hakanud "pere-meest" mängima ka asutustes. Nii juhtus hiljuti, et üks N. Liidu suursaatkonna nõunikke marssis pikemata sisse Svenska Instituteti ruumidesse, milline välja annab informatsioone Rootsi kohta paljudes keeltes, m.h. ka vene keeles, ja nõudis kategooriliselt, et institutut jalamaid vallandaks oma vene tüli ja asendaks selle uuega, kelle kandidatuuri saatkonnasõnik isiklikult esitas: see oli "Nyheter från Sovjetunionen" toimetaja. Sest mis oleks ideaalsem kui et "nyheter från Sverige" oleksid redigeeritud "Nyheter från Sovjet" toimetuses?

Nii kaugele see asi muidugi ei lähe ja vaevalt venelane seda lootsi. Tegemist oli väikese närviprooviga üle Rootsi välisministerrumi pea, kes alles tagantjärele kummaltist aktsioonist kuulis. Protestist ei ole midagi kuulda olnud. Võibolla on loogilisem mõni rootsi Moskva suursaatkonna nõunik saata Kremli nõudma, et Moskva-raadio rootsi propagandasade toimetaja vallandataks ja asendataks Rootsi ringhäälingu Moskva-korrespondendiga? See oleks ju hea näide "jämiikhet".

NENDE BROZHÜURIDE hulgas, mida propagandalehe "Koduma" vahel eestlastele läänes saadetakse, on viimastel aastatel

ikka ja jälle olnud võõrkeelseid, m.h. ingliskeelseid, mida, saatjad sel viisil efektiivselt tahavad levitada läänemaailmas eestlaste endi abiga. Võibolla on üheks tagamõtteks olnud ka läänes üles kasvunud noored, kel asukohamaa keeles lugemine sageli on kergem ja seliselt kergemini lugema hakkavad just sellist trükist. Mõne aja eest saime Harri Oiti brozhüüri nõukogude muusika kohta Eestis, nüüd tuli uus 1924. aasta 1. detsembri mässu ajaloolist ümberseletamist taotlev ingliskeelne väljaanne.

Sel puhul on võibolla õpetlik heita pilku Heisingin Sanomate abiga minevikku (ajaleht avaldab pool sajandit vanu uudiseid eri veerul "50 vuotta sitten" (50 aastat tagasi). 19. aprillil 1925 ilmunud lehes on kirjasatja Tallinnast raporteeritud, et 1. detsembri mässu ebaõnnestumise pärast on tekkinud riid ja tüli kommunistide endi leiris. Peterburis (linn ei olnud siis veel ristitud Leningradiks) istuvad kommunistid on avalikult süüdistanud mässu organiseerinud Jaan Anveltit j.t. kui "pursude käsitsi (pursu) on kapitalist, kodanlane) ja provokaatoreid". See olnud põhjuseks, miks võeti tarvitusele vale taktika.

Nagu teada likvideeriti Anveltid ja tema mässumehed põgenenud N. Liitu. Alles nüüd on ta "rehabiliteeritud" ja kogu 1. detsembri mässu ajalugu ümber tehtud suureks kangelaesteoks. Surnud aga ei ärka ega näe uut hillitud enda ümber. Kõll aga need, kes kodanliku Eesti vanglas kaitsitud oled seltsimeeste käetmaksuimuh eest ebaõnnestumise puhul.

KJ

Ajaloolised üriikud meie rahva arvust

Vanimaks üriikuks, milles kõneldakse Eesti rahvaarvust, on Taani riigiarhiivis Kopenhaagenis asuv ja 13. sajandist pärinev käskkirjaline pärgamentkõht "Liber Censu Daniae". Eesti keeles: "Taani hindamisraamat." Selles "hindamisraamatus" esineb nn. suur ja väike Eestimaa nimist, milledes on esimest andmeid Põhja-Eesti põllumajandusliku maakasutuse, läänimeeste ning nalle kuuluvate valduste kohta.

Uurimused näitavad, et kõik need andmed pärinevad preestritel, kes aastail 1219–1220 ristisid Põhja-Eestis inimesi. Lõpliku kuju andis sellele materjalile aastail 1241 Tallinna piiskop Thorkill, kes koondas kõik need andmed redigeerituna ühte raamatusse, mille ta kirjutas oma käega.

Rahvaarvu kohta saab nende nimistuste andmetel teha ainult kaudseid järeldusi. Adramaid, mida "Taani hindamisraamat" põhilisel loetelul, ei Eestis tollal 21 000–22 000. Teadlaste arvamus selle kohta, mitu inimest ühel adramaal töötas või mitut "suud" üks adramaa pidi toima, lähevad lahku, kõludes viie ja kuni kümne vahel.

Kuid sellele vaatamata võlme arvata, et 13. sajandi algul Eesti rahvaarvu piisavalt olna kuusagi 100 000–200 000 inimese vahel. Kõige tõenäolisemaks peetakse 140 000–160 000 inimest. Seda polnud nii vähe, kui arvatakse, et leedulastel oli samal ajal 120 000–170 000, norralasi umbes 200 000 ja rootslasi umbes 400 000.

Hiljem mõjutasid sõjad Eesti rahvaarvu kujunemist. Nii näitas ajaloolane dr. Otto Liv, et Liivi sõja järel oli Eestis mitte ühe 60 000–70 000 inimese. Seejärel rahvaarvu kasvus, kuni see Põhja-sõja tõttu jällegi 80 000–90 000 inimeseni vähenes. On loomulik, et nende arvude aluseks on lühiklud andmed.

Alles 1670-ndal aastal alates põhinevad nad juba kindlamal kirjute meetrikaraamatul. Pärast 1780-ndal aastal aga pakuvad

meie rahvaarvu kujunemise kohta andmeid juba nn. hingede revisjonid, milledest esimene teostati Venemaal aastail 1718–1724. Neljas revisjon – aastail 1782 – haaras ka juba Eesti.

Kokku toimus need Eestimaal 7 ja Liivimaal 8. Kõigi revisjonide andmed säilivad meile arhiivides ja näitavad, palju oli siis Eestis mehi.

Et revisjonide ülesanne oli kindlaks teha nn. pearahva maksumatavate inimeste arv, siis loendati ainult mehi. Maksu suurus sõltus meessoost isikute arvust (ilmlu-test raudadeni, vanust arvestamata). Alles kaheksandalst revisjonist alates (1833) loendati ka naised.

Aastail 1863 asutati Eestimaa kubermangu statistikakomitee, mille ülesandeks oli ka rahvaloenduste korraldamine. Selle statistikakomitee sekretäriks määrati endine gümnaasiumõpetaja Paul Jordan, keda tema eestlanelistele statististile uurimuste tõttu Euroopas lalati tunti.

Tema algatusel toimus Eestis kaks rahvaloendust juba enne 1897. aasta esimest ülevenemaalist rahvaloendust, ja nimelt 1871. ja 1881. aastal. Enne seda korraldas ta veel provintseid. Nii 6. detsembril 1881 Lagedi ja Rae mõisas.

Kõigest sellest näeme, et "Taani hindonisraamat", hingede revisjonid, linnamagistraatide aruanded ja Vene rahvaloendused on need peamiselt allikad, milledest pärinevad Eesti rahvaarvu kohta minevikust teadaolevad andmed. Need näitavad nelja eri staadiumi Eesti rahvaarvu kujunemisel.

Need on: aeglaselt kasvav periood kuni 17. sajandi keskpaigani, Vene-Liivi sõja aegne rahvastikukatastroof, millele järgnes rahvaarvu suhtelise kiire taastumine 17. sajandi lõpuks, Põhja-sõja aegne rahvastikukatastroof sellele järgneva rahvaarvu taastumisele 18. sajandi lõpuks, ning rahvaarvu suhtelise ühtlase kasv 18. sajandi lõpust kuni Eesti omariikluse, kujukriise rahva hämmastavalt suurest elujõust kõneleb ühe järsk tõus pärast hävitavaid katastrofe.

Austraalia üha vasemale Majandus on allakäigul

SYDNEY (VE) – Sellest on möödunud vaid kaks ja pool aastat, kui parlamentaarse valimise korras tuli Austraalias võimule sotsialistlik erakond või n.n. "Labor-Party" ning 23 aastat valitsenud kodanlik koalitsiooni erakonnad (liberaalid ja põllumeeste erakond) pidid asuma opositsiooni pinkidele. Kuid selle suhteliselt lühike aja vahemiku kestel on see – loodusvaradelt ülitaavalt rikas maa viidud pankroti äärelle. Välik aubanduse bilanss halveneb päev-päevalt. Töökojal tõusevad, kuid samal ajal väheneb tööstuse toodang tööproduktiivsuse vähenemise tagajärjel. Tulemus – Austraalia on raske võistelda teiste tööstusmaadega, kusjuures ohtlikumaks konkurendiks tööstus-saaduste hindade alal on Jaapan, kes on viimastel aastatel olnud tähtsamaks kaubanduslikuks partneriks Austraaliale maapõuevarade sisseveo alal.

Ka põllumajandus-saaduste hinnalangu maallamaturul on kaasa aidanud Austraalia majandusolukorra halvenemisele. Kui alles mõni aasta tagasi kõneldi õigustatult, et "Austraalia ratsutab lamba seljas", moeldes selle all asjaolu, et Austraalia tähtsamaks väljaveo artiklile oli vill, siis nüüd on valitsus pidanud lambafarmereile kindlustama villahinna, ostes suured villatagavarad ladudesse, kuna maallamaturu madalad hinnad ei võimalda selle artikli välja-vedu.

Nii seisama tõsiasja ees, et maapõuevaradelt rikkal Austraalia on inflatsioonide indeks peaaegu kolm korda kõrgem kui Lääne-Saksamaal. (Statistiliste andmete järgi kõigub inflatsiooni indeks Saksamaal 7% piirides, samal ajal kui see tõusis Austraalias läinud aasta lõpul 20%-le).

Ametiühingute kommunistlike juhte ei huvita aga üldse maa majanduslik kokkuvõtteid.

Hoopis selle vastu, mida lähemale majandusliku kokkuvõtte-mise piirile nad aitavad trivida oma asukohama majandust, seda ustavamalt nad teenivad oma kommunistliku ebaajumalalt.

"Revolutsiooniga hõlma eest" – see on nende eesmärk ja sama eesmärgi taotleb ka valitseva "Labor Party" vasak tiib. Siin pole mingit vahet – kas "öödliste palgatusu eest võitlev" ametiühing tegelane kuulub Moskva kommunistliku partei pooldajate või Mao Tse-tungi poiste leeri, või on ta Austraalia "kodukoetud" kommunistliku partei liige – tema eesmärgiks on ikka punase bloki huvid teenimine. Ja neist huvidest ei kaldu kõrvale ka praegune valitsuse juht Cough Whitlam. Eks seda kinnitanud küllalt kujukalt möödunud aasta augusti sündmused, mil see – "I am the treatest" – peaminister ilma Austraalia valitsuse välisministri teadmata – andis oma sanktsiooni balti riikide annekteerimisele Nõukogude Vene poolt. Selle sammu astumine enne oma kavatsed ülemere reisi oli aga tarvilik selles mõttes, et kindlustada endale uhket "red carpet" vastuvõtu Kremli punase diktaatori poolt.

Ja selle "lahke vastuvõtu" kindlustamise huvides rändavad möda maailma ringi kõik Austraalia valitsuse funktsionärid, et demonstreerida punase bloki juhtidele oma truualamilku naeratavat nägu.

Sellepärast on rumal ja sihilik mõne pagulaslehe juhtkirjaniku väide, et "Balti riikide tunnustamist oleks saanud vältida, kui oleks loodud" õigel ajal "sidemed asjaomase Austraalia töölisperite tegelastega".

Mille siin Lõuna-Risti all on selge ilma pikemata, et siin poleks aidanud küll kõige ennastalga-vam meeltamine, sest neist poleks saanud "punase lätselise" pakkujat nalle "New Left'i" tegelastele, kes vaatavad kõigile teist-tiimõlejalte kui fashistidele.

Mille poolest see vasakpoolne poliitikamees erilise "kuulsuse" on omandanud – on kommunistide määramine majanduslike ja kultuuriliste ettevõtete "võtme-posit-sioonidele".

Nii loetleb Austraalia antikommunistlik ajakiri "New Weekly" oma s.a. 28. veebruarinumbri kümme-kond üldtuntud kommunisti nime ("New Weekly", February 26, page 6, "Jobs for the boys"),

kes tööliserakondliku valitsuse poolt määratud direktorite ja mändzheride kohtadele rikkikes ja poolrikkikes ettevõtetes.

Neid ridu kirjutades pidas Austraalia pealinnas Canberras mere-välalaste ühing (Naval Association of Australia) oma järjekordset aasta konverentsi. "The Sydney Morning Herald" teatel on seal terava arvutuse alla langenud Austraalia kaitsejõudude pidev vähendamine valitsuse poolt. ...

Olukord riigikaitse alal on lihtsalt hukatuslik (disastrous) – on rõhutanud endine mereväe staabülem

aseadmiral Sir Richar Peck ("The Sydney Morning Herald", March 18, 1975). Paar kuud tagasi, kui Austraalia ajalehtedele avaldati andmed, et läinud aasta jooksul on Austraalia riigikaitse ridades lahkunud tuhat vanemat ohvitseri, juhti asjatundjate poolt jälle tähelepanu tõstajale, et Austraalia praeguses olukorras – võib kiire strateegilise vajaduse puhul lahingusse paisata ainult kaks korralikku varustusega pataljoni.

Kuid praeguse valitsuse kõrvad on jäänud kurdiks selliste etteheldete puhul. Valitsus tahab ülesehitada "neolu riiki" skandinaavia maade eeskujul ja see eesmärk nõuab higelisummasid.

Samad ajal kerkiivad aga silmapiirile pahaendelised märgid. "Punase bloki" maade saatkonnad Canberras suurenevad pidevalt oma koosseisudelt. Ja neil mitmet sorti "atasheedel" näib olevat piiramatu liikumise vabadus. meie balti rahvusrühma liikmete tähelepanu koonduv aga peamiselt nõukogude uue saadiku Alexander Basov'i isikule. Lubatagu alljärgnevalt esitada mõningaid andmeid selle mehe kohta Melbourne'i s. il-muvast ajakirjast "News Weekly", 5. märtsi 1975. aasta numbri artiklist, mis kannab pealkirja "Moskva mees Austraalias".

Artiklis juhitakse tähelepanu sellele, et uus Moskva saadik basov on juba selle tõttu omaette harulduseks, et ta on Nõukogude Liidu ainus välissaadik, kes kuulub Kremli partei eliiti. Kuid selle poliitilise staazi on ta saavutanud oma "erakordsete teenete" eest. Kuid laskem kõnelda faktidelt.

1963–1965 töötas ta Kuubas vene saatkonna erinõunikuna ja seal al-tas ta ülesehitada poliitilise politsei aparati KGB eeskujul.

1965 määrati Basov saadikuks Rumeeniasse, kus ta töötas 1971 aastani. Selle töö tulemusena sõlmis Rumeenia (kes vahepeal oli kuldmas iseseisvamaale partei-joonele) – sõjalise pakti Nõukogude Liiduga 8. juulil, 1970 ja astus Warsavi Pakti riikide sõjalisse Liitu.

1970. aastal tuli Tšhisli võimule markisist Allende ja 1971. a. määrati Alexander Basov Nõukogude Vene saadikuks Tšhisli. Seal jalkas ta oma "viljarikast tegevust" kuni 1973. aastani, mil Allende valitsus kukutati sõjaväelaste poolt.

Ja nüüd siis on järjekord Austraalia käes, kuhu määrati uueks Nõukogude Liidu saadikuks Alexander Basov 1975. veebruaris.

Kõigest sellest teab eelmanitud Austraalia nädalaleht "News Weekly" juhtkirjanik B A Santamaria ajakirja veebruarilõpnumbris järelduse, et Nõukogude Liidul on sooses India Ookeaniga "suured asjad" käigus Austraalia "sõbraliku poolehoidu" saavutamiseks. Ja et see, sõbraliku poole-hoidu poliitika hakkab vähehaaval

vilja kandma, seda kinnitab il-lu-tine Austraalia peaministri Whit-lami visiti Moskvasse.

Need on raske tõsiasjad, mille ilmumisel kõigil kolmel Balti rahvaste liikmel on kadumas kindlustunne oma laste tuleviku suhtes. Seda õhus rippuvat ähvardust aitavad veel süvendada kuul-dused, et KGB agentide juurdevool suureneb pidevalt, sest neil olevat siin ees "lai tegevusvõlli".

J.V.

Eestlane streikis vangistuses

MÜNCHEN (VE) – ABN Correspondence kuulmist mööda toimus Venemaal Pärmi vangilaagris möödunud aastal näijastreik, millest osa võttis 19 vangi, kellede hulgas oli ka eestlane Valdman, samuti lätlane Danne.

Ukrainlaste allikatel – 8 osavõt-jaist olid ukrainlased – suri üks streikijast üldise nõrkuse kätte. Streik algas 12. mail ja kestis kuu aega. Algatajaks olnud juudi rah-vusest arst dr. Simon Gluzman.

USA mured: Keegi ei taha end enam siduda vastuluurega

WASHINGTON – Washingtonis mainitakse, et Ühendriigid pole kunagi varem vajunud oma Keskkure Agentuuri rohkem kui praegusel välispoliitilisel segasel ajal, kuid just sellel ajajärgul on CIA tegevus rohkem parandunud kui endistel aastatel. Ühendriikide vastuluureagentuuri tegevus on vapustatud kuni juurteni ning CIA direktoril William Colby'l on rohkem tegemist CIA vastu esitatud rünnakute tagajärjel kui Keskkuure Agentuuri tegevuse juhtimisega.

Europast saadud andmetel on CIA häiritud Ühendriikide ajakir-janduses avaldatud sensatsioonilistest paljastustest ning nad kar-davad, et nende nimed võivad ühel päeval ilmneda Ühendriikide aja-lehtedele veergudel.

CIA-l on suuri raskusi uute agentide värbamisega, kuna keegi ei taha riskida oma tegevuse pal-jastamisega ning paljud CIA-le oma nõusoleku andnud uued agentid on oma lubadused tähi-stanud.

Isegi Ühendriikide sõbralikkude riikide luureasutused vastavad Ühendriikide ajakirjanduses il-munud paljastustele kriitiseeriva pilguga ning nende ja CIA vaheli-seid vahekorrad on viimasel ajal tunduvalt jähnenud. Inglismaa Salajase Luureasutuse juhtkond ei tee sellest mingit saladust, et ta ei saa enam CIA-le usaldada tähtsad saladusi, kuna need tilguvad ühel või teisel kujul Ühendriikide aja-lehtedele veergudele.

CIA tegevust uurivad praegu Ühendriikides kolm komisjoni – presidendil poolt moodustatud eri-komisjon ning Senati ja Esindaja-tektoja vastavad komisjonid.

Komisjonid alustasid tegevust pärast seda kui Ühendriikide aja-kirjanduses ilmusid kõmulised ar-

tiklid, milles CIA-d süüdistati siseriiklikus spioneerimises, mis on CIA põhiliselt vastane. Eriti heidet CIA-le ette, et see on uuri-nud ja jälginud Ühendriikide sõja-vastaste ning vasakpoolsete radi-kaalide tegevust, avanud N. Liidust ja teistest kommunistlikku-dest rükkidest saabunud kirju ning võtnud isegi osa mõrvadust kolme välisriigi riigipea vastu.

Samuli on tehtud suur CIA vastane propagandanumber Valikes ookeanis hukunud allveelaeva ülestõstmises.

CIA direktor William Colby on arvanisel, et CIA tegevuse uuri-mine ja kõigi detailide avalikuks tegemine võib kujuneda CIA tege-vast paraliiseerivaks "nõiaprot-sessiks", mis mõjub demoralisee-rivalt kõigile CIA teenistuses ole-vatele isikutele.

CIA ametnikud mainivad kibe-stunult, et nad on teeninud heas usus ja ausalt oma riiki, kuid nüüd tehakse neile raskeid ettehelded ning mainitakse, et nad peavad võtma endile oma au ja tegevuse kaitsemiseks advokaadid. (VE).

Anne-Marie ja Margus Aulei sündis Stockholmis tütär.

Ivar Elken, majandusteadlane New Yorgis, nimetati New York Chemical Bank asisteerivaks viitsepresidendiks.

Enda-Mai (Kiki) Michelson valiti Ocean County bibliotekaarde ühingu esimeheks. Enda-Mai Michelson on tuntud galder ja gaid-luse tegelane.

Toomas Sõrra New Yorgist õpib Mexico City ülikoolis arstiteadust.

UUED TARIIFID JA MAKSD 1. MAIL

Selles rohelises tariifide tabelis on olemas andmed uute tariifide kohta, mis kehtivad alates 1. maist 1975. Edaspidi on madalaim kirjaporto 90 ööri Rootsis ja teistesse Põhjala riiki-desse.

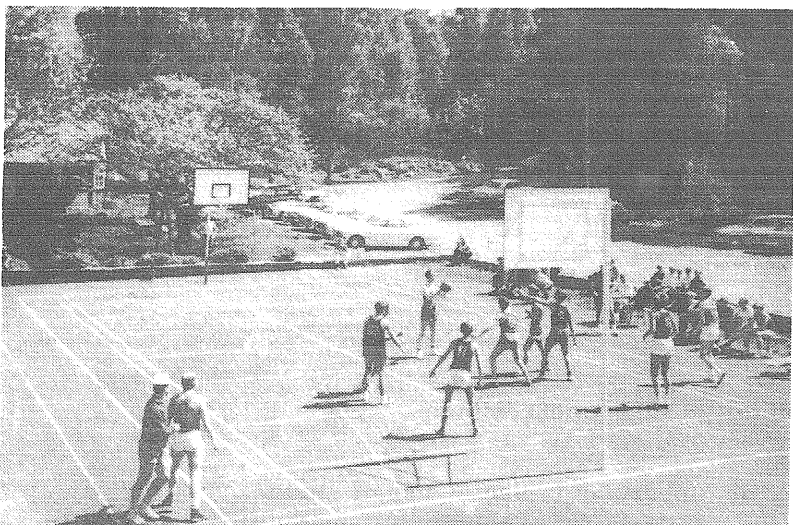
Postkaartide, näiteks piltpost-kaartide saatmine maksab 75 ööri. Trükiste madalaim saateku-lu on 55 ööri. Sisse- ja väljamak-sukaartide tariife Rootsis ja teistesse Põhjala riikidesse tõe-tatakse 90-le ööri-le. Sissemaksud omaenda postzhirokontosse, kaasaarvatud zhireerimine Põ-hjala piirides on endiselt tasuta.

Andmed ülejäänud maksude kohta, nagu rahatehingud välismaale, on olemas Postil.

Hämta den nya gröna portotabellen
när du går på Posten.

Vöta uus, roheline portotabel
kui külastad Posti järgmine kord.

Kõitjärve suvepidu 7. juunil juhatatakse sisse käsipallimängudega. Oskar Kopleri fotol näeme korvpallivõistlust Kõitjärve hästikorraaldate mänguväljakul möödunud aastasel suvepeol.

Kõitjärvel toimub suvepidu juunis

GÖTEBORG (EPL) – Kõitjärve tavakohane suvepidu toimub Kõitjärvel laupäeval, 7. juunil. Selle korraldavad ühiselt Kõitjärve Sihtasutus, Tallinna Lipkond ja Lipkonna Sõprade Selts. Tänavuse suvepeoga tähistatakse ühtlasi Kõitjärve 15-ndat aastapäeva.

Pidu algab kell 12.30 jumalateenistusega Tõrnmäel. Jutlustab õp. Elmar Tõrnsepp. Kell 13.30 algab aktus, mille avab Kõitjärve Sihtasutuse esimees Aksel Ojasoo. Akustekõne pidamiseks on pöördunud pr. Elmire Kagi poole, kes oli Kõitjärve Sihtasutuse esimese juhataja üks abiesimehi.

Muusikalisel osas on kaastegavad Göteborgi Eesti Naiskoor ja G.E. Meeskoor ühendkoorina ja noorte laulugrupid "Lemmikud" ja "Hämarik". Lõppsona ütleb Aino Miks.

Hommikupoolsel päeval, s.o. eelnevalt jumalateenistusele, sooritatakse võistlused rändkarikatele basket ja võrkpalli alal.

Kell 17 on rahvatantsuetekand Tallinna Lipkonna rahvatantsurüüpi poolt ja kell 19 algab lõkkeõhtu vahelduvate ettekannetega skautlikelt noortelt.

Suvepidude traditsiooni kuuluvad ka tombola ja einelaud eestipäraste toitude, kohvi ja karastavate jookidega. Korraldatakse samuti postkontor, kus on kasutamiseks suvepeo postiltempel. Lähemat informatsiooni suvepeo kohta annavad: Jüri Hansen (peakorraldaja), tel. 29 01 54, Aksel Ojasoo (Kõitjärve Sihtasutus), tel. 48 35 05, Aino Miks (Tallinna Lipkond), tel. 87 52 33 ja spordi alal Andres Merelaid, tel. 53 75 59.

Jaak Tamm ja Catrine Thorell Stockholmis kuulutati abiellujatena maha.

Tiina (n-na Varolin) ja Mats Heilstenis sündis Uppsala tütar. Karin ja Enno Loognale Stockholmis sündis poeg.

Eesti ajaleht ja eesti ajakirjandus maapaos

Tänapäeval räägitakse palju massmeediatest, ütles kirjanik Arvo Mägi eesti ajakirjanikele Eesti Komitee auhinna üleandmisel peetud kõnes. Pagulaseestlaste ajakirjandus on aga vaid meedium, mitte massimeedium, sest meil ei ole inimmasse, vaid üle maailma hajutatud rahvusgruppikesed, kes vajavad üsna mitmeid ajalehti asukohamaades. Need on ka ainsad meediumid, kuna meil puuduvad raadio ja TV.

Arvo Mägi ütles oma sõnavõtus: Kuivõrd vajalik on olnud ajakirjandus pagulaseluurkorras, seda näitab juba asjaolu, et üks esimesi üritusi peale pagulussse tulekut oli ajakirjanduse loomine. Mitmes laagris olid olemas laagriühed. Pidevalt ilmunud ajalehed Rootsis loodi kõik juba laagriajastul – ja eestlaslikus stiilis ühe asemel ikka mitu lehte. Tänapäeval on kõikides riikides üle vaba maailma, kus eestlaste arv tõuseb vähemalt kolmetuhandeni, olemas ajaleht, Rootsis ja Kanadas mitu. Kõigis maades on ajalehed tekkinud väga kiiresti peale pagulaste kohaleilmumist.

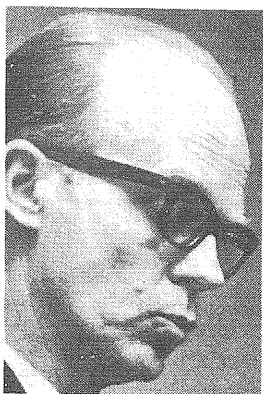
Millised on tänapäeva pagulasajalehete tähtsamad ülesanded?

1. Otsene teadete avaldamine selle kohta, mis pagulaste hulgas toimub – ja mis on sündinud. Ei saa jätta olla mingisugusest kultuurilisest ega seltskondlikust tegevusest, kui puudub võimalus luua kontakti neist üritustest osavõtjatega. Sama oluline on nende ürituste hilisem kirjeldamine või ka arvustamine. Kogu meie avalik tegevus peab peegelduma ajalehtedes.

2. Ajakirjandus on ka meie sidepidajaks muudu – koguni üle terve maailma. Ilma ajalehtedeta meie ei tea, mida teevad eestlased teistel mandritel. On võimatu organisatsioonide mandritel vahelisi ühisüritusi. On ka võimatu saada andmeid kaasmaalaste isikliku tegevuse ja elu-olu kohta, niipalju kui see avalikkuses peegeldub. Head tähtsuset avaldades on pagulasajakirjandus jätnud inimeste eraelu seni rahule ega püüa lugejaid meelitada peal kirjeldada nagu näit. "Kungen trüffeld Silvia..." Meil pole ka ei kuningaid ega staare.

3. Meie ajakirjandus peegeldab peale meie oma elu ka maailmasündmusi. Meie ei jõua uudiste kiire esitamisega küll võistelda üldiste massmeediatega. Aga meie ajakirjandus on võimalik tuua uudised, millest maailma massmeediad pole huvitatud. Peale selle on meil võimalik maailmasündmusi kommenteerida oma seisukohast – mis ju teatavasti lahendab tihti vägagi lahkum. On avalikkudest seisukskohtadest – ühel maal vähem, teisel rohkem.

4. Ajakirjandus on aidanud pagulastel ka saada informatsiooni olude kohta kodumaal, mis muidu üksikult isikul raskesti jälgitavad. See on koguni suutnud teha "avaliku hääl" mitmete kodumaa väärmägede suhtes. Ja näib, et kodumaiseid võimumeheid pole päris

Kirjanik Arvo Mägi

tundetud avaliku arvamise suhtes – eriti kui seda on võimalik meie ajakirjanduse vahendusel porjektideid suurtesse massmeediatestesse.

5. Ajakirjandus on tänapäevasele välgis ajalootuks klippuv alal katnud mees hoida meie minevikku, eriti selle ikka veel aktuaalselt osa. Igaüksust tähtsade vahel puhul on tuletatud meelde sündmusi viimase poole sajandi jooksul, hoidud alal väimset kontakti meie minevikuga. Meie ei ole mitte selleks siin, et unustada!

6. Ajakirjanduse veergudel on aset leidnud kultuurilist, diskussiooni. Probleemid, mis meid kõiki puudutavad, tulevad avalikult läbi arutada. Täolist diskussiooni võiks muudugi veel rohkemgi olla. Mis ei tähenda muudugi, et meie ajalehed peaksid kujunema poliitilisteks bületäänideks või isiklike arveidandamiste paikkadeks. Selliseid soovide on olemas, aga

meie toimetajate terve valist on seni ära hoidnud ajakirjanduse väärilt kasutamise ja napi lehearu otstarbetu raiskamise.

7. Meie ajakirjandus sisaldab rohkem artikleid kultuuri alal, kui see tavaliselt kombeks – mis on täiesti loomulik. Meie kultuur ja keel on meie pagulaselikut alal ja koos hoidvad tegurid ja väärivad ajakirjanduses selle tõttu erilist tähelepanu.

Eeltoodud peaks selguma, kuivõrd vajalik on ajakirjandus meie praeguses olukorras. Olet peaks see kõik igale enesestki teada olema, eeltoodud ei vaid faktide reastamine nende paremaks tajumiseks.

Pagulasajakirjandusel on muidugi olemas ka probleeme.

Üheks on aktiivse pagulaselurandiku vananemine, mis äärmiselt lehelugejate arvu vähenemiseks kui ei suudeta aktiviseerida pealekasvavaid põlvkondi. On selge, et eri generatsioonidel on paguluses eri nõuded ajakirjanduse suhtes. Meie ajakirjandus on tihti dilemma ees, kas täita enam vanema või noorema pagulasgruppi nõudmisid. Samuti on selge, et enamik lugejaid kuulub vanematesse eaklassidesse.

Kõigile on teada probleem seoses pagulasajakirjanduse tootmisega Rootsi riigi poolt. Küsimus on lahendamata ja pagulasajakirjandus tunneb end õigusega diskrimineerituna. Pagulasajalehed täidavad hädavajalikku informatsioonivahendi osa tunduvalt suuremat rahvagrupid puhul kui ni mõned kohalikud rootsikeelsed lehed. Pagulaslehtede lugejad on rootsi kodanikud, kes aastakümneid on mahnud Rootsi riigile makse – neil on täieline õigus nõuda üheõiguslust ka sellel alal. Rootsi riigi poliitika on ametlikult läinud üle minoriteetide keelte ja kultuuride toetamise teele – seda imelikult tundub praegune olukord. Võib ainult loota, et probleem laheneb meie soodsalt, tänu eriti mõnede rootsi noorema põlvkonna poliitiku agarusele ja väsimatusele.

Üheks vääramatuseks meie ajakirjanduse horisondil on teatud arvun n. pseudoajalehted (või nagu tabavalt on tähendatud – vösa-ajalehted ilmumine). Nood

Parteituusade tasu ja erisoodustused

N. Liidu juhtide palgad on, nagu palju muudki, riiklik saladus. Nende kohta on pikamööda silski hakanud mõndagi läbi tilkuma ja nii vüidab tavaliselt hästinformeeritud Londoni Economist, et Breznevki kuupalk on 900 rubla ja sõjaminstri Gretsikhol umbes 1250 rub. (vastavalt 5400 ja 7500 kr). Teiste palgasaajate kohta samas kirjutises leitud andmed on rohkem üldistavad. Nii näiteks mainitakse, et voolase keskmiseks kuupalgaks Rootsis rahas on umbes 800 kr, suurkäitise direktori oma 3700 kr, ametliku kuupalka miinimum 430 kr ja elatismiinimum 310 kr kuus.

Vahe N. Liidu koorekihi ja tavalise kodaniku sissetulekust ja seega ka elustandardis, on aga kaugel suurem kui need arvud näitavad. See oleneb väljavalituile osaks saavast erilistest soodustustest, milleledele mainitakse esiteks nn. "haigla raha". Sellel lisapalgal pole midagi tegemist ei tervishoiuga ega ka haiglatega vaid on tegelikult teeneliste parteitegelastele maksetav 13-nda kuu palk. Niisuguse valitud seltskonna tervishoiu eest on aga juba hoolitsetud teisel teel. Nende kasutada on Tervishoiu ministriumil erisoonkonna poolt majandatav erihalgate ja dispanserite võrk üle kogu maa, kuhu tavalisel kodanikul liigipääs pole.

Samasuguse erisoodustusena jagatavat Kremli poolt ka nn.

"kuld rublasid", mis õigustavad osta poodidest, kust muidu müüakse ainult välisraha eest. Selle soodustuse suurus väidetakse kõlkuvat 16 ja 32 rubla vahel kuus. Poodide majandajaks on mitmesugused ametasutused nagu Kompartei Keskkomitee või ka sellised soodustatud ettevõtted nagu seda on ajalehed Pravda ja Izvestija.

Kõrgelt hinnatud soodustuseks on ka võimalus kasutada suvilad Moskva ümbruses, Kaukaasias ning Mustamere äärsel hotellis. Suvenaja ja võimalik väljavalitu kasutada ka pikaaegselt rendi alusel aga muudugi ka tavalise kodaniku kombel osta. Viimasel juhul saab neil madala pärimusmaksu eest ka oma lastele jätta koos muu isikliku varandusega nagu autod, mööbel ja majapidamisasjad. Ka ostetud korterid on võimalik pärandada kuigi nende omandamises puudub juhtivatel tegelastel tarvidus nende eesilguse tõttu vastavate lüksusloostite üürimiseks.

Maksud on N. Liidus väikesed. Nende progressiivsus lõpeb juha umbes 620 kr suuruse kuupalka juures ning ei tõuse kunagi üle 13 prots. Kõos igaüksust majanduslike soodustustega võib see tekitada probleeme, kuna suuremate hoiuste kogumine pankas võib osutuda poliitilistest kardetavaks ning ülejääke ei saa ju investeerida ettevõttesse või maatükkide ostmiseks. Ja hoiustelt maksetav rendis on väikene, ainult 2-3 prots. Tulemuseks on tugev tõus tarbekapade ostmises, mis aastate 1980 ja 1973 vahel väidetakse olevat olnud 60 prots. elaniku peale. Teistiti on seda ka raske seletada, kuna teistel andmetel on üks kolmandik kõiki-dest lastest N. Liidus perekondadele, kelle sissetulek on alla ametliku elatismiinimumi. (EPL/F).

Julgeoleku krediitid

Rootsi riigieelarves määrati korralpõlsei kohalikule organisatsioonile 1,55 miljardi krooni, mis võimaldab 500 uue teenistuskoha loomist kohalikus politseioorganisatsioonis.

Säpo, Julgeolekupoliitisei, sai eelarvega 54,1 miljoni krooni eriliselt politseitegevuseks, et takistada ja avastada rotni riigi julgeoleku vastu.

Noortele eriline tähelepanu Koolid vajavad enam õpilasi

Praegu töötab 13 täienduskooli, Stockholmis laste- ja Göteborgis, Lundis ja Norrköpingis mängukoolid. Suvel on täienduskoolid töötanud suvekuudes. Stockholmis tegutses täienduskool, samuti Norrköpingis ja Stockholmis eesti gümnaasiumi kursused.

Õpingirides jätkus töö ka möödunud aastal, kusjuures tuli juurde mõningaid uusi õpingeid, nii et õpingiride kogu arv tõusis 119-le, misõttu tõusis ka riiklik toetus neli. Kogusummas said 1973/74. tegevusaastal eesti õpingiride Eesti Komitee vahendusel toetust ligi 130 000 krooni.

Eesti Komitee Kooli- ja noortetoimikonna tegevus ja tööväljal on tunnustatavalt laienenud tema algaasta tööleasennetega võrreldes. Kuna eesti alg- ja täienduskoolid töö on aastatega stabiliseerunud, õpetegevuse põhilisused kindlaks ku-

— Ka möödunud aastal püsis eesti algkoolide osas raskelt lahendatav probleem, kuidas vältida õpilaste arvu vähenemise tendentsi ja mida ette võtta õpilaste arvu suurendamiseks Stockholmis ja Göteborgis eesti koolides, märkis Eesti Komitee Asemikekogu koosolekul senine esimees Artur Reintamm aruannet esitades, kes eriti konstateeris viljastavalt mõjunud arusaamise kasvu eesti noortetöö tarvidusest.

Noorteküsimused domineerisidki asemikekogu huvi, nagu selgus diskussioonist tegevuskava ümber. Sõnavõtjad olid üksmeelsed, et tuleb erilist rõhku panna just lastele ja noortele, et kindlustada järelkasvu.

peaks olema kõigi noortejuhitide kursuste kavas.

R. Randes: Et eesti lapsed õpiksid paremini eesti keelt, selleks on vaja noorskirjandust, mis lapsi ja noori huvitab. Vaja on eesti ajalehte juurde luua noorteleheküljed ja avaldada seerilaid. Eesti Komitee peaks tihvistama noortelehekülgede väljaandmist.

R. Norvelli: Noortejuhitide kursuste kavas on tavaliselt eesti keele õppimine. Kuid nooremate juhite kokkutulekute kavva ei saa võtta akadeemilist keeleõpetust, vaid aitab, et kursus toimub eesti keeles.

Nils Lindeberg-Lindvet: Noortele tuleb õpetada eesti keelt mängides.

I. Paljak: Tuleb propageerida kodude mõju tõstmist keeleõpetamisel. Kasvatusepäevadei tuleb

jununud ja majanduslik seisukord riikliku toetusega kindlustatud, siis on Kooli- ja noortetoimikond saanud viimastel aastatel asuda senisest suuremal määral õpingiride töö sisustamisele ja organiseerimisele, ajakohaste õppevahendite muutmisele ning koduse ja rahvusliku kasvatuse küsimuste viljelemisele.

Riikliku toetuse saamisega eesti noortetöökõs on thenenud märgatavalt side Eesti Komitee Riikliku Noorteenõukoguga ja Koolide Peavalitsusega noortetöö küsimuste alal. Rootsi Riikliku Noorteenõukogu koosolekust ja konverentsidest võtsid korduvalt osa H. Mark, J. Ungerson, I. Paljak ja R. Norvelli.

Kooli- ja noortetoimikond on pühendanud märgatavat huvi ja tähelepanu uute õpikute käsikirjade soetamisele ja nende kirjastamisele Rootsi-Eesti Õpperaamatufondi kaudu. Nii on Kooli- ja noortetoimikonna soovitusel Eesti Õpperaamatufond välja andnud "Välkese õpikereeluse sõnaraamatu", "Ac Vaks "Lõkeraamatu" ja A. Kajassara saateamatu "Eesti Kaart jutustab".

Eesti laste huvitarastamiseks eesti keele lugemise vastu jätkati koos Eesti Õpperaamatufondiga H. Rajamaa "Eesti abitsa", kinkimist eesti lastele Rootsis nende 5-aastaseks saamisel.

Eesti Komitee Noortetöö juures on ametis endiselt osalise tööajaga üleriigiliste noortestruktuuritena fil.m. Richard Norvelli ja fil.kand. Anu Blunt. Tööturameti poolt on arhivitöö korras täisajaga ametis noortejuhit Susanna Tomson. Eesti noortetöö juures Stockholmis Mart Maandi ja Göteborgis Eva Blackedal, kes olid tööle määratud vastavale läänide tööameti poolt. Eesti Noortetöö poolt on jätkud kontaktipidamist noortegaorganisatsioonidega üle terve Rootsi. Eesti Komitee Noortetöö kantselei on kujunenud "abikeskuseks" eesti noortegaorganisatsioonidele Rootsis.

Eesti nooruse suvise tegevuse kõrgpunktid on kal dumas aina enam eesti noorte kolme vabahoju pirkonda: Koltjärve, Vesikjärve

Metsakodu. Kui näiteks vaadata Metsakodu kalendaariumit, siis on kevadest alates kuni sügiseni toimunud üks üritus teise kannul.

Möödunud aastal oli eesti noor-

tele olulisel eriti kaks sündmust, millised tähendavad palju edaspidise eesti noortetöö väljaarendamise suhtes: Stockholmis Eesti Majas said valmis ajakohased noorteturumid ja Metsakodu vabaõhupirkonda püstitati rida uusi ehitusi. Ka Koltjärve ja Vesikjärve vabaõhupirkondades oli tegevus väga vilgas ja ka seal on jätkunud "väljajähtamist".

Eesti Noortetöö on kevade ja suve jooksul korraldanud üksteist kursust. Kokku on eelmisel aastal olnud 341 kursust. Eesti noorte raadioklubi võttis oma tegevuse kavva mitu uut tegevusala.

Eesti noorte spordiharrastused on jätkunud. Noortel on mitmed võrk- ja korvpalli meeskonnad. Informatsioon noortetöö kohta on pidevalt antud eesti ajakirjanduse veergudel, "Sõnumites", "Tulehoidjas" ja "Maleva Teadetes". Aasta lõpul ilmus "Sõnumite" erinumber ESNMR reziis.

EK Nõuandetegevus oli ka läinud aastal elav, eriti sotsiaalsel alal, mis on tingitud eesti pensionäride arvu kiire kasvuga ja vajadusega anda neile nõu ja seletusi pensionäride kohta kehtivate kul ka

Alur Reinans: Riigitoetus kujuneb väikeseks...

muude sotsiaalsete seaduste ja määruste rakendamise kohta.

Eesti Komitee kontakt Rootsi valitsus - ja omavalitsus-asutustega oli endiselt tihed. Eesti Komitee on kujunenud remissinstantsiks rootsi asutustele seiskukohtade avaldamisel vähemusravusi ja sisserrandajaid puudutavates küsimustes.

Eesti Komitee juures ning Eesti Komitee kaudu teiste eesti organisatsioonide ja asutuste juures töötas 1974. a. 30 arhivilistööist.

Eesti Komiteel on osakonnad Göteborgis ja Lõuna-Rootsis. Göteborgis on tegevus olnud eriti

Artur Reintamm esitas oma viimase aruande EK esimehena. Kümneks korda.

elav, eriti koolide ja mänguringide tegevuse soodustamisel ja osakonna juures töötavas mängukoolis on igal kokkutulekul olnud osavõtjaid 20-25. Töötanud Parille ja Jonserdi täienduskoolidest õpetas viimane kevadperioodil tegevuse laste vähesuse tõttu - sügisel tuli aga juurde Lundby täienduskool. On korraldatud kursusi, m.h. eesti kelle kursuse rootslastele, mis on toimunud juba komandant aastat.

Aruandes oli veel palju tegevust, mida ajalehtedes on juba varem kirjeldatud üksikasjalikult.

TEGEVUS RÖHUGA NOORTEL

Tegevuskava esitas koosolekul esimeheks valitud Heinrich Mark, märkides, et teenäoliselt arvu- ja riikliku toetuse võimalusi on selle koostamisel arvesse võetud. Komitee jätkab oma tegevust kõigis väljakujunenud sektorites, eriti aga rõhku pannud noortetegevusele, kus eeloleval suvel Noortetöö aitab kaasa Metsakodu maailma-laagri läbi viimisele. Kavas on spordi ja laskurilaagri korraldamine koos Södertälje Eesti Laskurilaagri ja Metsakoduga, regionaalsed noortejuhitide kursused, välismaa-kursus, suvikodude ja mängukoolidekasvatajate kursus Ugglarpi, täienduskoolide käigushoidmine ja uute loomine, ka keskkooli astmes.

H. Mark pldas oluliseks ka töö jätkamist EK väljaarendamiseks

org-ide liiduks. Eristist rõhku tuleb panna suhtlemisele ametasutustega, et sel viisil saavutada häid tulemusi eesti pagulaste huvid ja õiguste kaitsmisel rootsi ühiskonnas ning saada majanduslikku abi eesti rahvuslike ürituste teostamiseks ja institutsioonide käigus hoidmiseks.

Tegevuskava puhul tekkis elav diskussioon!

A. Kivimäe: Eesti Komitee peab võtma ka kohapealsete organisatsioonide majanduslikud probleemid oma moraalseks mureks. Õpingiride toetusel on olnud kohalikele organisatsioonidele väga suureks abiks. Raskusi on aga üridega. Kommuniidelt saab toetusi kergesti küll pensionäridele, kuid teisteks kuludeks on kommuniidelt raske saada toetusi.

A. Horm: Eesti Komitee on kujunenud organisatsioonide liiduks. Seda arengut tuleb kiirendada ja järgmiseks Asemikekogu koosolekuks tuleks esitada kava kuidas Komitee funktsioneerib organisatsioonide liiduna.

J. Ungerson: Eesti koolide osas ei ole raskused enam majanduslikud, vaid lapsi on vähe. Avaldan siin uuesti üleskutse: saatke lapsed

Ivar Paljak: Tuleb propageerida kodude mõju keeleõpetuses.

eesti lasteadeadesse, eesti koolidesse ja eesti noortegaorganisatsioonidesse. Igal eesti noorel peab olema võimalus õppida eesti keelt. Rändõpetaja küsimus on päeval kooras, samuti koduõpetusele kaasaaitamine.

W. Muld: Eesti kelle õppimine ülikoolides on väga tähtis. Ka vanemad peaksid seal õppima eesti keelt. Üliõpilasorganisatsioonides peaks olema nõue, et organisatsioon liikmed sooritaksid ülikoolis eesti keele eksami 20 või 40 punkti ulatuses.

R. Kaasik: Eesti kelle õpetamine

küsimus üles võtta. Meil on noortekirjandust, kuid seda ei loeta.

V. Hint: "Tulehoidjas" peaks olema nurg eesti keele õpetamiseks. See tuleks seada tingimuseks toetuste andmisel.

A. Reinsas: Uus riigitoetus organisatsioonidele kujuneb väikeseks. Kohalikul organisatsioonil peavad hankima toetust kommuniidelt. Eesti Komitee peab kaasa aitama kohalikele organisatsioonidele toetuse hankimisel. Organisatsioonide liidu idee on õige, kuid praegu on Eesti Komiteel veel liiga vähe organisatsioone. Juhatas pole küllalt efektiivselt pöödnud haaratat teisi organisatsioone.

G. Peet: Pensionärid, üksikud vanad ja haiged vajavad linnile märgitud kirjanurgist ja muusikast. Oleme Göteborgis sellega algust teinud.

R. Kaasik: Eesti Komitee Naissektioonis toimub praegu õping. kus on kavas eesti rahva lommingu tõlgitsemine. Seal peetakse ka häid etekandeid, mida võiks heilindistada. Selline linnide pank võiks asutada näiteks Eesti Kultuuri Koonidse juurde, kust saavad nii noored kui vanad etekandeid laenata.

E. Krepp: Komitee näib olevat üllatunud, et nälpalju organisatsioone on liitunud Komiteega. Tuleb asuda uue olukorra läbimõlemisele.

H. Mark arundajana peab väärtustaks kõiki läbiriikimist esitatud mõtteid, eriti ühines ta R. Randese ettepanekuga, et ajalehtede juures toimetataks noortelehekülgi. Soovivat on organisatsioonidel katsuda viia oma tööd õpingiride vormi nälpalju kui vähegi võimalik, sest õpingiridele saadav toetus ei ole piiratud. Kohalikel organisatsioonidel tuleb taotleda toetust kommuniidelt.

Eesti Komitee püüab selles osas kohalikele organisatsioonidele abistada. Organisatsioonidele Eesti Komitee liikmeks astumist ei ole eiratud. Üliõpilasorganisatsioonides tekitab tülid. Komitee töötab koos kõigi organisatsioonidega, ka nendega kes ei ole Komitee liikmed.

Leesment siiski Iisraeli

MALMO (EPL) – Malmös toimis järjekordne igakevadine suur Malmöfflickor galaesinemine linna teatris täismajale. Menükal esinemisel selgus, et võimlemisrühmade juht Lelda Leesment on siiski otsustanud elitruhmaga Iisraeli sõita ja et väljasõit toimub juba järgmisel hommikul, s.o. esmaspäeval.

Nagu varem teatatud, otsustas Lelda Leesment kontrakteeritud esinemised Iisraelis ära ütelda rahutu olukorra tõttu. Vahepeal astusid aga küllakutsujate esindajad temaga ühendusse ja andsid rahustavat informatsiooni, mis julgustas otsust muutmata.

Kohaliku elu

STOCKHOLM

Esinduse Naisringi liikmete Esinduse Naisringi kevadkoosviibimine toimub kolmapäeval, 14. mail kell 18 Esinduse ruumes, Sandhamnsgatan 1. Kõik liikmed teretunud!

Skautlikud jüripäeva ülendused

Möödunud pühapäeval toimus Stockholmi skautliikondade Jüripäeva jumalateenistus Jakobi kirikus. Teenisid õpetajad Toomas Vaga ja Uno Saag, ning oreil Harri Kiisk. Jumalateenistusel toimus ka skautlike noorte Jüripäeva ülenduste teatavaks tegemine ja kohalviibivatele edutatutele ülendamine, mida toimetasid Eesti Skautlike Noorte Malev Rootsis juht Virge Hint ning abijuht Sven Hanson.

Kohal viibiv Rootsi skautluse keskorganisatsiooni Svenska Scoutrådet esindaja Kjell Bengtson kasutas juhust samas rootsi teenetemärkide ülendamiseks eesti juhtidele.

Svenska Scoutrådet määras erilise kuningas Gustaf Adolfi kullast teenetemärgi Eesti Skautlike Noorte Malev Rootsis juhile Virge Hintile. Seega määrati esmakordselt eesti skautjuht Rootsi skautdiliitluse kõige kõrgem teenetemärk, mida kord astusid 50-nendatel aastatel lennukatusel surma saanud kuningas Gustaf Adolf ning tema abikaasa printsess Sibylla.

Rootsi skautluse keskorganisatsiooni esindaja Kjell Bengtson jagas ka välja skautjuhtide kullast teenetemärgi Astrid Möldertile ja Erna Klemmerile Tuulemaa lipkonnast ning Harald Seppale Karu lipkonnast. Juhtide bronsist teenetemärgi omandasid Kalli Klement ja Piret Puusepp Tuulemaa lipkonnast.

Pidulikul Jüripäeva jumalateenistusel Jakobi kirikus tehti ka teatavaks Eesti skautlike noorte Jüripäeva ülendused, ning jagati välja kohalviibivatele edutatutele vastavad diplomid ja märgid.

Korraliku käitumise ja hoolsuse

eest hellakeste tegevuses annetati hellakeste hoolsusdiplom järgmistele hellakestele: Viivi Kolk, Anneil Laanep, Linda Mägi, Reet Palm, Maria Rohla ning Koidu Viir. Põhjalatütreid-Kalevi poeg lipkonnas Göteborgis, Eva Kõrgmaa, Susan Miller, Tiina Orusild, Jüli Pääsuke, Ann Tiitso, Mai Viiburg, Anne Marie Vomp ja ning Tiina Väänänen Tuulemaa lipkonnas Stockholmis, Leena Laks, Linda Lindsalu ja Anneli Seimre Tallinnas lipkonnas Göteborgis, Monika Reintal Pärnu lipkonnas Borås, ning Katrin Raud ja Anne Lil Saare Karu lipkonnas Stockholmis.

Hoolsuse ja eeskujuliku käitumise tunnustamiseks annetati gaidi hoolsusdiplom järgmistele gaididele: Urvi Aamissepp, Anne Kalberg, Aino Lepik, Piret Marvet, Katrin Meerits, Milvi Metsik, Eva Raud, Lena Toman, Triinu Wiiburg ja Pia Väin Tuulemaa lipkonnas, Maret Eesmäe, Anne-Marie Mäit ja Helle Seimre Tallinnas lipkonnas, Margi Lokkik Põhjalatütreid-Kalevi poeg lipkonnas.

red-Kalevi poeg lipkonnas, Helle Põllu ja Merike Varma Pärnu lipkonnas ning Leena Vahtras Narva lipkonnas.

Eeskujuliku gaidliku tegevuse ja käitumise tunnustuseks annetati eeskujuliku gaidi diplom koos vastava märgi kandmise õigusega järgmistele gaididele ja juhtidele: Epp Anderson, Pia Ausmaa ja Ann Leesment Tuulemaa lipkonnas, Merike Merelaid, Riina Ojasoo ja Leena Talvend Tallinnas lipkonnas, Anne-Liis Raud Karu lipkonnas ning Helve Ann Paju Narva lipkonnas.

Pideva tegutsemise, arengu ja tubliduse tunnustamiseks eesti gaidluses edutati nooremgaideriks ühes vastava tunnuse kandmise õigusega gaidjuhid Alii Aasa Põhjalatütreid-Kalevi poeg lipkonnas ning Ene-Mall Viinamäe Tallinnas lipkonnas.

Gaideriks edutati gaidjuhti Aino Miks Tallinnas lipkonnas Göteborgis.

Korraliku käitumise ja hoolsuse eest hundude tegevuses annetati

Virge Hint

hundu hoolsusdiplom koos vastava märgi kandmise õigusega järgmistele hundudele:

Urmas Aamissepp, Mikko Anderson, Kaupo Blomquist, Peeter Kool, Ivo Penno, Teet Sirotkin, Kristjan Teär ja Soames Vatsel Kalevi lipkonnas, Jaan Joandi, Ants Nõmmera ja Ivo Tarning Karu lipkonnas, Haino Nõu, Per-Arne Norvell ja Olev Vahtras Narva lipkonnas ning Indrek Ilmar Päs Põhjalatütreid-Kalevi poeg lipkonnas.

Hoolsuse eest skautlikus tegevuses annetati skaudi hoolsusdiplom koos vastava märgi kandmise õigusega järgmistele skautidele: Jaan Anderson ja Allan Estonius Kalevi lipkonnas Stockholmis, Peter Andrekson Tallinnas lipkonnas Göteborgis ning Andres Laas Pärnu lipkonnas Borås.

Eeskujuliku käitumise ja skautliku arengu tunnustamiseks annetati eeskujuliku skaudi diplom koos vastava märgi kandmise õigusega järgmistele skautidele ja juhtidele: Peter Belinfante, Ilmar Karro ja Harry Veidemann Tallinnas lipkonnas, Väino Vaher Karu lipkonnas, Ene Maripuu Narva lipkonnas ja Leili Aasmäe Põhjalatütreid-Kalevi poeg lipkonnas.

Pideva tegutsemise, arengu ja tubliduse tunnustamiseks eesti skautluses edutati nooremskaudmatriks ühes vastava tunnuse kandmise õigusega järgmised skautjuhid: Jaan Roots ja Eero Paldrok Narva lipkonnas Uppsala, ning Jaak Kivikari ja Alar Lõbu Lembitu-Tormilinnud lipkonnas Norrköpingis.

Teenete eest juhina eesti skautluses annetati eesti skaudijuhli teenetemärk Põhjatäht kolmas järk järgmistele juhtidele: Olavi Lepp Kalevi lipkonnas, Mihkel Lihtenthal ja Tarmo Sepp Karu lipkonnas, Andres Merelaid ja Anita Miks Tallinnas lipkonnas ning Ivar Valvet Eesti Skaudijuhtide Kogu Rootsis.

Teenete eest juhina eesti skautluses annetati eesti skaudijuhli teenetemärk Põhjatäht teine järk Raymond Allale Kalevi lipkonnas ning Sigrid Põdrusele Pärnu lipkonnas.

Pikaajalise juhtöö ja suurte teenete eest skautluses annetati eesti skaudijuhli teenetemärk Tammetäht teine järk järgmistele skaudisõpradele: Ella Kivineeme, Ellen Lindvere, Arnold Luht ja Johannes Saks Narva lipkonnas Uppsala, Johannes Helberg, Kaarel Kotkas ja Matti Varma Pärnu lipkonnas Borås, Tamara Põlder, Roosi Raud ja Ernst Reikam Tallinnas lipkonnas Göteborgis ning Heino Orb Eesti Skaudijuhtide Kogu Rootsis.

Sõpruse ja teenete eest eesti skautlusele annetati skaudi- ja gaidisõbra teenetemärk Tammetäht teine järk järgmistele skaudisõpradele: Ella Kivineeme, Ellen Lindvere, Arnold Luht ja Johannes Saks Narva lipkonnas Uppsala, Johannes Helberg, Kaarel Kotkas ja Matti Varma Pärnu lipkonnas Borås, Tamara Põlder, Roosi Raud ja Ernst Reikam Tallinnas lipkonnas Göteborgis ning Heino Orb Eesti Skaudijuhtide Kogu Rootsis.

Gaidlusele osutatud püsiva kaasabi ja teenete eest ning sõpruse tänuhähisena annetati skaudisõbra teenetemärk Tammetäht esimene järk Artur Merelaidile ja Artur Rohustele.

Gaidlusele osutatud püsiva kaasabi ja teenete eest ning sõpruse tänuhähisena annetati Eesti Gaidide Lõdu poolt Eesti gaidjuhi kõrgemal teenetemärk Põhjatäht esimene järk Aina Väinale Göteborgis.

Nytt om

TELEFON ABONNEMANG

Fr o m 1 maj tillämpas delvis nya bestämmelser för telefonabonnemang vid nybeställning, flyttning, byte och annullering.*

Sedan något år har telefonabonnenterna ombetts medflytta proppansluten apparat till ny bostad. För att stimulera till sådan medflyttning införs nu en lägre flyttningsavgift i de fall apparaten flyttas genom abonnentens försorg. Förkommer apparat i samband med flyttning kan särskild avgift komma att uttas.

Om proppansluten apparat eller tillsats till apparat hämtas på televerkets försäljningsställe i samband med nybeställning och byte tillämpas viss avgiftsnedsättning. Tillsatser till apparater kommer i ökad omfattning att förses med propp.

Jack uppsätts vid nybeställning och flyttning utan avgift om jack helt saknas eller om antalet jackar understiger antalet proppförsedda apparater. I övriga fall uttas avgift.

Vid byte av telefonutrustning får abonnenterna i större utsträckning tillgodoräkna del av erlagd avgift för en befintlig utrustning.

Bestämmelserna för återupptagning efter annullering har ändrats i samband med att utvidgade tillgodoräkningsmöjligheter införts.

I detta sammanhang vill vi fästa uppmärksamhet på följande:

Abbonerad telefonanläggning förblir televerkets egendom.

Särskilt tillstånd från televerket krävs för att till nätet få ansluta utrustning som tillhör annan än televerket.

Abbonent svarar för skada på abonnerad telefonanläggning som kan hänföras till ovarsamt handhavande.

Räkning på gällande avgifter utfärdas av försäljningsexpedition oavsett om beställningen skett där eller genom installatören.

* Inom Stockholms teleområde träder de nya bestämmelserna i kraft 1 juni 1975.

Detta omfattar bl.a.:

Gnesta	Sigtuna	Tumba
Haninge	Stockholm	Vagnhärad
Jakobsberg	Strängnäs	Vallentuna
Mariefred	Södertälje	Vaxholm
Mälarsåarna	Trosa	Värmdö
Nynäshamn		

Ytterligare information kan erhållas på televerkets försäljningsexpedition, tfn 90 200.

TELEVERKET

Armast abikaasat,
poega ja venda

Ruut Toomas Lepik'ut

Sünd. 28/3 1920 Tartumaal
Surn. 22/4 1975 Malmö

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA

EMA

VENNAD ja ÖDE
perekondadega

Matustetalitus toimub lau-
päeval, 3. mail kell 13.30 Sax-
torpi kirikus.

Oma armast viilistlast

Ruut Toomas Lepik'ut

mälestab sügavalt leinates

EESTI
ÜLIÕPILASTE SELTS

Meie armas

Marie
Üksi

on lahkunud Issanda juure.

Teda leinavad
PIIBLIRINGI
LIHKMED

"Jumala armuand on igavene
elu Kristuses Jeesuses, meie
Issandas".
Ro. 6,23

Kui esineb surmajuhtum

Konsulteeringe suurima usal-
dusega matusebürood

Thure Söderquist
Begravnings &
Eldbegängelsebyrå

Mariatorget 1
118 43 Stockholm
Tel. 44 80 07, 44 80 98

Eriala:
Eestikombellised
matustetalitused
Õöpäevane valvekord

Leinateated

Peedul, suri 4. märtsil Helene
Hanson, n-na Karrik, sünd. 15. au-
gustil 1894 Elistveres.

New Yorgis suri 5. aprillil Hil-
degard Viir.

Kanadas suri 18. jaanuaril Au-
gust Nirk, sünd. 17. augustil 1887.

Armast ema, vanaema,
vanavanaema ja hoimu

Hilda Tõnisson'i

N-na Asu

Sünd. 11/7 1892 Holstres
Surn. 24/4 1975 Suislepas

mälestavad leinas

AIN
Kodumaal

MARI-MALL ja ILSE-MARI

PAUL ja MATS

LEIDA

MARI ja HENRIK

Maetud 27. aprillil 1975 Helme
kalmistule.

Minu kallis mees, meie hea isa

Julius Järvi

Sünd. 26/1 1896 Viinistis,
Eestis
Surn. 21/4 1975 Rootsis

Sa olid meiega kui päike
tõusis koidu kullas,
ja siis kui õhtu eha hõljus
mäe nõlvakul.
Kui tõusis torm, sa olid
meiega.
Su arm ja heledus oli lõp-
mata.

Mälestavad sügavas leinas

OLGA
ILMAR
ALEXANDER ja AGNES

Meie kallid onu

Julius Järvi

Mälestavad leinas

INES, AGDA, VALDO

Puhka rahus.

Saatkonna...

Algus lk. 1

Terroristidega püüdis läbi
rääkida Rootsi kohtuminister
Geijer, kel sel alal on head
kogemused, muuhulgas
Norrmalmstorgi vahejuhtu-
mist.

Ta püüdis terroristidele
selgeks teha, et pantvangide
tapmine on täielikult mõttetu,
kuna Bonn kateooriliselt
keeldus nõudmistele vastu tu-
lemast. Kuid Rootsi omalt
poolt on nõus andma terroris-
tidele vaba tee lennuvälale ja
lubama neil riigist lahkuda,
eeldusel muidugi, et pant-
vange ei tapeta.

Kõik see ei aidanud, terro-
ristidega ei suudetud saada
mingisugust positiivset kon-
takti. Kell 22.20 lasti maha
kaubandusatashee, veidi hil-
jem vabastati üllatuslikult
kolm pantvangi ja kell 23.50
leidis aset tugev plahvatus,
mis süütas saatkonna kol-
manda korruse.

Seda oli muuseas võimalik
näha otseselt ka televi-
sioonis, samuti kogu järgne-
vat draamat kuni kella kaheni
öösel.

Terroristid püüdsid plahva-
tusele järgnenud segadust ära
kasutada hoonest põgenemi-
seks, kuid nad võeti otsekohe
kinni.

Enne seda aga oli politsei
otsustanud, et kui terroristid
tõepoolest mõtlevald hakata
saatkonnaametnike mõrvama
üks tunnis, siis võetakse kõi-
gepealt kasutusele eriline
gaas K 64, mispeale sooritata-
kse tormijooks.

Saksa valituse esindajad
Bonnis toonitasid hiljem, et

Lahkus meie armas ema, va-
naema, vanavanaema ja
ämm

Marie Wirro

Sünd. 4/10 1892 Viljandis
Surn. 27/4 1975 Baltimores

Kurbuses mälestavad

ROSALINDE
perekonnaga Rootsis

HELLE
perekonnaga Shveitsis

RENATE
perekonnaga USA-s

VIRVE
perekonnaga USA-s

ARVED
abikaasaga Eestis

Vana head sõpra

Aarne Kivisalu

mälestab sügavas leinas

ALEKS NIGGOL

Lundi...

Algus lk. 1

Tegelike töödega ongi teh-
tud algust ja nagu nägid nüüd
kokkukulunud aktsionärid, on
see tulemusena suuremas
majas teisel korrusel valmi-
nud 2 suurt ruumi, mis on
saanud uued tapeedid, värvit-
ud ja sisustatud hädavaajaliku
mööbliga. Eeskujulike ehi-
tusmeisteritena kes esimestena
vabatahtliku ja tasuta tööjõu
näol olid pannud siin käed
kõlge, mille häid tulemusi
võisime kõik tunnustada,
võime nimetada Alfred Loo-
rentsi, Leonti Kiivet ja
Eduard Peanbergi.

Eesti Maja kordaseadmine
ja ümberehitamine meie kõigi
ühisarvaks nõuab palju tööd
ja vaeva. Selleks ei jatu üksi
nimetatud kolme eeskujuliku
mehe tööpanusest. 13. skp.
kokkulekul andis selleks end
üles EM juhatusse 9 aktsio-
näre, kes oma tööpanusega
vabatahtliku tööjõu näol ehi-
tustehnilisel alal on nõus
praktiliselt kaasa aitama ehi-
tustegevuse läbiviimisel.

A/S Eesti Maja viimasel
erakordsel peakoosolekul ot-
sustati üksmeelselt tõsta akt-
siakapitali 150 000 kroonile.
See summa peab olema lae-
kunud enne kevadist peakoo-
solekut 31. mail. Aktsiakapi-
talil tõsimeelne on vajalik, et
saada jõudu, et Eesti Maja
saaks teostada Lõuna-Rootsi
eestlaste keskuseks nii ruttu
kui võimalik. Eritõde eest,
mida meie ise ei saa teostada
oma vabatahtliku tööjõuga ja
mis vajavad eriteadmisi, tu-
leb tasuda rahaga. Kui meil
seda raha omal ei ole, tuleb
laenata ja maksta kõrgeid
protsente.

Usutledes A/S Lõuna-Rootsi
Eesti Maja juhatus esimeest
tsiviilinsener Rein Asut rõhu-
tas ta, et eeloleva kuu jooksul
peame suutma levitada 200
uut aktsiat, et saada kokku
otsustatud aktsiakapitali
summat. Et Lõuna-Rootsi
eestlaskond on olnud agarad
ostma nii Stockholmist kui Gö-
teborgi Eesti Maja aktsiaid
nende teostumise ajal, siis
loodetakse, et kaasmaalased
ka väljaspool Lõuna-Rootsist
nüüd appri tuleks. See oleks
meile peale majandusliku
külje ka moraalseks toeks, —
kinnitas juhatus esimees
Rein Asu.

Tellige aktsiaid (kr 100 ja
kr. 10) asjakasimiseks, kokku
kr. 110), makstes raha A/S
Lõuna-Rootsi Eesti Maja
postgiros nr. 16 01 10 — 3,
märkides oma nime, aadressi
ja kodakonduse.

OSVALD VIIRSOO

Rootsi politsei käitus antud
olukorras eksemplaarselt.
Teisi võimalusi ei esinenud.
Kuna eesmärgiks oli siiski
inimelude säästmine.

Asjatu tormijooks algas-
taadimisi oleks kahtlemata
andnud draamale veelgi ko-
hutavamad tulemused.

Baader-Meinhofi jõugu ise-
loomu kohta on pikalt ja laialt
vaieldud, eriti on diskuteerit-
ud, missugusse poliitilise
rühmitusse nad kuuluvad.

Üldiselt aga võib öelda, et
nad ei kuulu ei vasakule ega
paremale, tegemist on äär-
miselt ühiskonnavaenulike
anarhistidega. Etableeritud
ühiskonda tahetakse mistahes
meetoditega hävitada, kuigi
jõugu liikmed täpselt isegi ei
tea millega praegust ühis-
konnavormi võiks asendada.
(EPL/JA)

Balti...

Algus lk. 1

Kongressionaalse resolut-
siooni sisu on keelata meie
riigil tunnustada mingit Nõu-
kogude Liidu omandisgust
Balti riikidele.

Meid kõik mõistame hukka
Balti riikide ebainimliku haar-
ramise Nõukogude Liidu poolt
1939. aastal, II maailmasõja
alguses. Nõukogude okupa-
tsioon tähendas nende tugevalt
rahvuslike rahvaste õiguste
ning vabaduste röövimist, kes
tahtsid neid vabadusi säilita-
da.

Kaotanud vabaduse, need
rahvad seisavad kestva heit-
luse ees.

Ühendriigid ei ole kunagi
tunnustanud Balti riikide
okupatsioonist ja annekteeri-
mist Nõukogude Liidu poolt.
Meie ei ole kunagi tunnusta-
nud ühelgi diktaatori õigust
vallutada mõni vaba, kuid
nõrgem maa ja valitseda seda
nagu enda omandit.

Kindlasti ei ole praegu mitte
aeg selle poliitika muutmi-
seks.

On märke, et Nõukogude
Liit teeb katseid saavutada
Balti riikide annekteerimisele
tunnustust Euroopa Julgeo-
leku Konverentsi koosolekul
Helsingis käesoleva aasta
suvel.

On märke, et Ühendriigid
kaaluvad sellist tunnustamist
deklareerides.

Kuid toimida nii tähendaks
toimida miljonite leedulaste,
lätlaste ja eestlaste huvid
vastu, kes igatsevad vaba-
dust, mida meie loeme oma
igapäevase elu lahutamatuks
osaks.

Kui loovutada meie printsüüp
nende vabade rahvaste nõu-
kogude poolt absorbeerimise
mittetunnustamisest, siis tä-
hendaks see Nõukogude Liidu
survepoliitika heakskiitmist.
See annaks Nõukogude Liidu-
le vabad käed sellise poliitika
takistusteta jätkamiseks.

See oleks, nagu mina usun,
meie nurjumise tunnustamine.

Toronto piiskopi linnaks?

TORONTO (EPL) — EELK Ka-
nada praostkonna sinodil teatas
Vanouveri esindaja, abipraost H.
Piir, et Kanada läänarannikul on
kõne alul olnud vajadus oma eri
praostkonna loomine eeldusel, et
kõik sealsed kogudused sellega
ühineksid.

Õp. Piir seletas, et Vancouveri
kogudus tahab ülemaailmsete
Eesti Päevade ajal toimuvale kirik-
likul kongressil esitada ettepane-
kut EELK piiskopi kohta täitmiseks
sellisel, et valitava piiskopi asu-
koht oleks Kanadas Torontos. Pä-
rast peapiiskop Kõpu lahkumist sai
teatavasti EELK piiskop J.O.
Lauri peapiiskopiks ja piiskopi
koht jäit täitmata. Ka Konrad
Veemi valimisega peapiiskopiks on
piiskopi koht jäänud vakantseks.

Teeme igasuguseid

maalritöid

ka plekk-katuse värvimist.
Kui teil on abi vaja, helistage
meile — see tasub ennast!

Maaler

REIO LIUSKA

Tel. 36 87 74 või 69 79 23

Televisioniprogramm

TV Lõrdag

9.35 Let's talk business. Färg. Kurs i affärsengelska. 12. Appointments. Finskspråkiga program.
9.50 Tapahutia. Färg. Aktuellt magasin för finskspråkiga.
10.00 Lasten TV. Pelle Setä. Väri. Barnprogram: Farbror Pelle. Färg. Tant Kylli ritlar och berättar en saga om farbror Pelle.
10.10 Urheilun rikkaruoho - doping. Doping - ett idrottens ogräs. Ett av toppidrottens internationella problem är genvägen till bättre prestationer, d.v.s. de artificiellt framställda hormonerna.
10.55-11.00 Suomalainen ruuteli. Finsländsk roulette. Hannu Karpo ställer trafikfrågor.
13.35 Arvingarna. Färg. 2. Hemliga möten.
14.25 Por favor. Färg. Spanska för nybörjare. Program 13.
14.45-16.45 ca Engelska cupfinalen i fotboll. Färg. Direktsändning från finalen i den engelska FA-cupen på Wembley i London. Fulham - West Ham. Kommentator: Lars Gunnar Björklund.
17.55 Helgmalbön från Vamlingbo kyrka på Gotland. Färg.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Aktuellt i veckan. Färg. Textat.
18.30 Lourenzo Marques - huvudstad i Mozambique. Färg.
19.00 Här flyger rekorderna - den verkliga flygtantasten, Darryl Greenmayer. Färg.
19.25 Konstverk berättar. Färg. Vals på Ångön. En Taubelst och några av hans teckningar.
19.30 Bogscherhatten. Färg.
20.00 Nöjeshallen - Carl-Gustaf Lindstedt och hans tecknade vän "Tummen" samt på minuten med Lennart Swahn. Färg.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35 Gymnastik: EM - damer. Färg. Sammandrag från mästerskapstävlingarna i Skien i Norge.
22.15-23.05 Dödsdagens: Kontraktet - rättsläkaren Dr. Erickson (Paul Harding) och kommissarie Brewer (Michael Kane) får bråttom.

10.00 Uutisviikko. Nyhetsveckan.
10.25-11.00 Rintamäkeläiset. Väri. Familjen Rintamäki. Färg. TV-serie om en finländsk småbrukarfamilj.
16.30 Fokus. Färg. Textat.
17.00 Julia och nattpappan. Färg. Femte delen: Ska vi cykla tandem?
17.30 Andakt på Bönsöndagen med pastor Axel Sköldmark och en sång- och musikgrupp från Jönköping.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Sportfrågan. Färg. Allsvensk frågelek mellan Karlstads-Göta och Malmö FF.
18.45 Alexandre - lyckans ost. Färg. Fransk filmkomedi från 1987.
20.20 Där tryckt och otryckt vilar tryggt. Färg. Ett program om Kungl. Biblioteket, vårt svenska nationalbibliotek i forskningsen tjänst.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.05 Sportspegeln.

TELEVISION 2

14.00 Ryttersävingar i Geneve. Färg. Grand Prix - Final.
15.00-17.00 ca Gymnastik: EM - damer. Färg. Skien i Norge.
17.25 TV-nytt, väder.
Från Barnredaktionen:
17.30 Kisse Känguru i sagornas värld. Färg. Tecknad serie i sju avsnitt från Finland. Del 2.
17.35 The Piling and Pong Show 1970.
18.00 Det är som att spela på lotteri! Ett program om Sligge och Benke, fiskare på Gotland.
18.30 Mona 14 år. Färg. Norsk novell-film om Mona som går sina egna vägar.
19.00 Familjen Addams
19.25 Anslagstavlan. Färg.
19.30 Rapport med väder och sport.
20.10 Barnomens känslighet - vår stora möjlighet? Färg.
21.00 Filmkrönika. Färg. Humor, mest i svart. Nils-Petter Sundgren.
21.40 Musik i Tvåan: Drottningen av Sabas rike. Färg.
22.35 TV-nytt, väder.
22.40-22.45 Innan varden. Färg. Några tankar förmedlade av Ulla Åkerheden, studerande.

TV Måndag

14.45 Repris Kvällsöppet.
15.45 Gomidda. Färg. Alla olika sorters böner skall Hätte Furuhagen tillsammans med Maria Lierena från Kuba visa hur man använder. Textat.
16.15 Dokument utifrån. Färg.
16.55 Bilder med säla. Färg. Ett program med f.d. eldaren, numera grafikern, tecknaren och målaren Torsen Billman från Göteborg. Som tång gick Torsen Billman till sjöss där han förenade sjömanslivet med att teckna.
17.25 TV-nytt, väder.
Från Barnredaktionen:
17.30 Fem myror är fler än fyra elefanter. Färg.
18.00 Lördags. Färg. Om leksaker.
18.30 Kära farbror Kyara. Färg.
19.00 På äldre dar. Färg. Information och förströelse för vuxet folk.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Dr Jekyll och Mr Hyde - amerikansk långfilm från 1941 med Spencer Tracy, Ingrid Bergman, Lana Turner och Donald Crisp.
21.50 Människokännarna. Färg. Världsmästarna i mänsklovnkap slår till igen. Våra betenden ut-sättis för närgånget skräckdåande. Manus: Gottfried Grafström, Inge-mär Unge, Mats Öden.
Medverkande: Gunilla Gärdfeldt, Tor Isedal, Gunilla Nyroos, Hans Wahlgren och Göran Lindbergs or-kester.
22.35-22.40 TV-nytt, väder.

TV Söndag

9.30 Por favor. Färg. Spanska för nybörjare. Program 13.
9.40 Söndagsfråna med TV 1. Färg. 30 minuters lättasam och nyttig rörelseglädje.

TELEVISION 2

17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Konstiga kartongen. Färg.
18.00 Adalsprofiler: Härnösand - mellan dikt och verklighet. Färg.
18.30 Kvartett - norsk musik.
19.30 Regionala nyheter.
19.30 Rapport.
20.00 En ny bok. Färg. "Katharina Blums förlorade heder" eller "Hur våld kan uppstå och vart det kan leda". Författaren Heinrich Böll intervjus av Thomas von Vegesack om sin senaste bok.
20.30 Musik i bara mässingen. Färg. Solna Brass spelar marscher och Mozart.
20.30 Gomidda. Färg. Variation på en sconesedag - snabbak för två ha-gare. I rollerna Hätte Furuhagen och Moltas Eriksson.
21.00 Bättre bilder. Färg. 6. Amatör-bilden - ett värdefullt dokument.
21.20 Giordano Bruno. Färg. Italiensk långfilm från 1973. Regi: Giuliano Montaldo.
I rollerna: Gian Maria Volonté, Hans Christian Blech, Mathieu Carriere, Mark Burns.
23.10 TV-nytt, väder.

TV Tisdag

Skol-TV:
9.00 Fara, åk 1-2, gymn. Färg. 1. Att arbeta med gas.
9.25-9.40 Here we come, åk 4. Färg.
9.50 Where is Diana?
10.00 Switch on 29, åk 3.
10.10-10.25 Människan, djuren, natu-ren 1, åk 1-3.
11.00-11.20 Por favor. Färg.
Skol-TV:
9.25-9.40 Psykologi, åk 9, åk 1. 2. Inlämning.
13.10-13.30 Att bygga från grunden. åk 1-2, gymn. 3. Stadsplanering.
13.35-13.55 Den hotade livsmiljön, åk 9. 1. Vår industrimiljö.
14.00-14.30 Framtida energiförsörj-ning - partilinjier inför riksdags-beslut.
16.30-17.00 Halvfem.
Djuren kring vårt hus.
Svenska fåglar.
Kirre och kattugglan.
Just det. Hur gör man köttbullar? Grekisk berättare.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Sportdags: Glenn Berry - vår senaste idol. Färg. Alviks ameri-kanske basketstjärna presenteras av Ulf Schenkmanis och Åke Herman-son.
18.20 Med Rebell Gotland runt. Färg.
2. Via Hoburgens till i höjd med Fårö.
18.30 Den hemlighetsfulla ön. Färg. 3. Förbudet område.
19.25 Svenska fåglar. Färg. Hökuggla.
19.30 Patrick, Patrick, Patrick. No-velhfill med Jean-Claude Brialy.
19.50 Konstverk berättar: Måla fan på väggen. Färg. Djävulsbilder i uppländska kyrkors vapenhus.
20.00 Den stora fartygskatastrofen. Färg. Kollisionen mellan S/S An-drea Doria och M/S Stockholm.
Götan Litke har bearbetat en del av protokollen från förhören i New York och ger i dramatiserad form en koncentrerad bild av vad som hände och varför.
I rollerna: Rune Turesson, Måns Westfelt, Alf Nilsson, Hans Eng-ström, Tommy Johnson. Dessutom medverkar kapten Gunnar Norden-son.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.05 Mitt i popdånet. Färg.

TELEVISION 2

17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Konstiga kartongen. Färg.
18.00 Det är också kärlek. Färg.
18.20 Byn och Finland. Textat. Film av Gösta Ågren om arbetarörelsens och folkets historia i Finland.
19.30 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Lantliv. Färg.
20.15 Inför teckenspråket. Textat. Färg.

21.00 Fönster mot TV-världen. Färg.
21.35 Tavlör på en utställning. Färg.
Pianisten Janos Solyom presenterar Musorgskij's berömda pianosvit.
22.05-22.10 TV-nytt, väder.

TV Onsdag

Skol-TV:
8.30-8.50 Sju gissel, åk 1-3, gymn. 7.
Människan - sin egen bödel.
9.00 Matematik, åk 4. 3. Negativa tal.
9.20-9.40 Människan, djuren, natu-ren 1, åk 1-3.
9.45-10.00 Let's talk business, åk 1-3, gymn. Färg.
10.10-10.30 Se, lyssna, uppleva, åk 4.
1. Naturen som formgivare.
10.35-10.55 Den moderna datatekniken 3, åk 1, gymn. Färg.
11.45-12.15 Framtida energiförsörj-ning - partilinjier inför riksdags-beslut. Färg.
12.30-12.35 Att uppleva naturen, åk 4-6. Färg.
12.45-12.55 Psykologi, åk 9, åk 1. 2. Inlämning.
13.30-13.50 Halvfem. Färg.
Köalsbjörnen.
Turkiska hus - turkisk berättare.
Knasbollarna.
17.55 Helgmalbön. Färg. Från Broby kyrka i Skåne.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Sagan om den röda blommen. Färg.
18.30 Hundar i stad. Färg.
19.00 Produkten - kunskapslek kring saker och ting. Färg. Gävle bridgeklubb, Waxholms folkdans-gille och Upsala-Lenna Jernväg. Programledare: Åke Strömmer.
19.30 Trondhjemsforiden 23 april 1942.
Det tyska slagskeppet Tirpitz jagas i nära tre års tid av det engel-ska bombflyget.
20.15 Värmusik. Färg. SR:s Symfo-niork. spelar nordisk musik under ledning av Poul Jørgensen. Solister: Edith Thallaug och Arve Tellefsen.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.40 Färlig medpassagerare - amerikansk långfilm från 1942. Regi: Norman Foster.

TELEVISION 2

17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Konstiga kartongen. Färg.
18.00 Stjärnan i hjärtat - bildkonst av Leif Madsen och Peter Severin. Färg.
18.25 Kärlekens höst. Färg.
19.20 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 En skugga - pjäs av Hjalmar Bergman. Färg.
Medverk: Sture Ericson, Agneta Ekmanner, Birgitta Valberg, Jonas Bergström, Anders Ek, Lil Tersel-lus, Malin Ek, Maria Hansson, Jan Dolata.
Regi: Mats Ek.
21.15 Insändaren. Textat.
21.45 Showtime: Sergio Mendez och Brazil' 77. Färg. Den berömda brasili-anisk-amerikanska showgruppen underhåller på Talk Of The Town.
22.30 TV-nytt, väder.

TV Torsdag

11.00-12.15 Högmässa från Broby kyrka i Skåne. Färg. Kyrkoh. Uno Karlsson. Körd och org.: Anna Kerstin Eriksson.
16.30-17.00 Halvfem. Färg.
När jag var liten.
Simon i Ridlandet.
Jag kommer från Jugoslavien.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Hajk. Färg.
18.30 Den hemlighetsfulla ön. Färg. 4. Räddningen.
19.25 Tekniskt magasin - Erik Berg-sten. Färg.
20.00 Flickan med svavelstickorna - film av Jean Renoir.
20.30 Det varas på Korsnäsgrården. Färg. Nils Linman, Gunnar Arvidsson, Gunnar Brusewitz m fl.

TELEVISION 2

16.25 Ryttersävingar i Geneve - Anders Gernandt. Färg.
17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Konstiga kartongen. Färg.
18.00 Sex städer i Latinamerika. Färg.
18.25 Var står ABF? Textat. Färg. Om arbetarklassens bildningsarbete för och nu.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Robert och Jessica - komedise-rie om två ungdomar av i dag. Färg. Manus: Henry Hall. Regi: Per Berglund. Del 1.
Medverk: Hans Klinga, Lisbeth Zachrisson, Lil Tersellus, Kjell-Hugo Grandin, Kerstin Widgren, Maud Hyttenberg. Musik: Georg Kiedel.
20.30 Knaust Café. Färg. Medverk: Lena Hansson, Sten Sjöstedt, Henning Lundström, Svante Foerster m fl.
21.00 Leva tillsammans. 1. Hallonber-gen. Serie om människor och deras tillvaro i den nya stadsdelen Hal-lonbergen i Sundbyberg.
21.50 Tavlör på en utställning - pianisten Janos Solyom. Färg.
22.15 Kan man vara värd 40 000 kr om dagen? Färg. Amerikanska proffscirkusen i golf gäller 40 miljo-nen kronor om året, damerna har sin egen cirkus om 10 miljoner kro-nor.
Göran Zachrisson har träffat flera av världens golfmiljonärer.
22.55 TV-nytt, väder.

TV Fredag

Skol-TV:
10.30 Framtida energiförsörjning - partilinjier inför riksdagsbeslut. Färg.
11.00-11.20 Bättre bilder. Textat. Färg. 6. Amatörbilden - ett värde-fullt dokument.
16.30-17.00 Halvfem. Färg.
Från A till Ö - en resa orden runt. Birgitta Andersson och Bert-Ake Varg.
17.25 Tapahutia. Aktuellt magasin för finskspråkiga.
17.55 Meddelanden.
18.00 TV-nytt, väder.
18.05 Barnjournalen. Färg.
18.30 I den undre världen - uppfin-naren Dr Philippe Square på en märklig upptäcktsfärd till jordens inre. Färg.
18.45 Arthur Rubinstein berättar. Färg.
19.30 Livets väv. Färg. Den levande regnskogen.
20.00 Arvingarna. Färg. 3. Matematik på hög nivå.
20.50 Bilder ur livet. Färg. Kulturhu-set i Stockholm.
21.00 Aktuellt, väder.
21.30 TV-nytt.
21.35-22.40 Återkomsten. Färg. Ett tag genom Tyskland 1 juli månad. Film av L. Olivier Rahmat.

TELEVISION 2

17.25 TV-nytt, väder.
17.30 Konstiga kartongen. Färg.
18.00 Ett porträtt av Hjärdin Nyberg.
18.50 Alisa Smith och Jones. Färg.
Roger Davis och Ben Murphy.
19.25 Regionala nyheter.
19.30 Rapport med väder.
20.00 Våren i Wien. Färg. En konsert med operamusik av Johann Strauss d.y. Wiens filharmoniska ork. spelar och sångolister är He-len Donath och Werner Hollweg.
21.15 Leva tillsammans. 2. Mamma, pappa, barn - om människor och deras liv i Hallonbergen i Sundby-berg.
22.15 Tavlör på en utställning - pianisten Janos Solyom. Färg.
22.50 TV-nytt, väder.
22.55-23.25 Sportlight på Freddie King. Färg.